

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe jum. an . 12
 Pe 1 lună . 2
 Nrul de Duminecă
 pe un an 4 Cor. — Pen-
 tru România și America
 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRATIA
 Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se ina-
 poiază.
 Telefon pentru crea și
 comitat 502.

Divide et impera!

(R.) A slăbi pe supuși și a-i împărți în tabere, pentruca să-i poți stăpâni cu atât mai ușor, e o apucătură vechie, de pe vremea romanilor. Nu e de mirat, dacă ea a trecut și în sângele stăpânilor țării ungurești. Ba, fără îndoială, dacă n'ar fi fost cunoscută de mult, ar fi născocit-o domnii cari de veacuri au pus jug pe țară. De fapt, baronii patriei noastre așa au și stăpânit: încă nainte de asta cu veacuri, regiilor, mai ales celor slabi, au căutat să le mărginească puterea, să le lege mâinile, ca fără voia lor să nu poată face nimic, iar poporul l'au împărțit în sclavi, slugitori și iobagi fără nici un drept și în nemeși asupra cărora tot baronii au stăpânit însă.

Tot așa, când au fost la strâmtoare, au mai lăsat din fudulie, au făgăduit câte toate, numai să-i poată molcomi pe cei cari dacă se întâmpla să se ridice împotriva lor, știau că o să-i repue... Nu mai departe decât la 1848, când din apus îi strângeau oștirile împărătești, la răsărit și meazăzi se sculară românii și sârbii, iar la meazănoapte erau sub arme slovacii și în urmă năvăliseră muscalii, — se știe: Kossuth voia cu orice preț să facă pace cu românii. Trimisese la Iancu solie, pe Buteanu, iar dieta dela Seghedin ne făgăduia marea cu sarea...

Nu s'a găsit român prost care să creadă... Și fapt e, că după ce a trecut primejdia, după ce s'au văzut iar în picioare, tari și mari,

de patruzeci de ani încoaci, în loc de a ne ușura viața, minștrii s'au întrecut, care de care, să ne țină în cea mai tristă iobăgie.

A dat însă D-zeu de s'au încurcat iară ițele și nouri grei să se îngrămădească asupra stăpânirii. Cu Austria e în ceartă, cu croații a ajuns la cuțite, între români s'au întâmplat vărsările de sânge dela Pánade, Pecica, Cristian și Satulung, între slovaci la Cernova pârăiră puștile și nu-i zi fără să fie porniți la temniță luptătorii de seamă... În străinătate, în lumea mare, nu-i un singur om ori o singură foaie, care să-i vorbească de bine, ci alaltăieri »Pesti Hirlap« se simți silită a mărturisi:

»In contra noastră, a ungarilor, rasele străine au pornit un războiu de nimicire... Popoarele dușmane strâng Ungaria, jur împrejur, ca într'un cerc de fer și o amenință cu adevărată sugrumare. Linie de apărare n'avem nici într'o direcție, ci din toate părțile suntem împrejmuiți de rase dușmănoase. Cel mult dacă-i putem socoti nițel amici pe poloni. În Austria nu numai politica oficioasă, ci și ura popoarelor sale dușmane ne amenință mereu. Și popoarele statelor străine ce ne înconjoară de asemeni ne urăsc, *indeosebi românii*. Suntem o rasă izolată, fără rudenii«...

Va să zică domnii ministri sunt în mare strâmtoare. Cu atât mai mare, cu cât chiar în sânul partidului kossuthist s'au ivit neînțelegeri și Kossuth se vede părăsit de ostasii cei mai credincioși.

Impotriva atâtor dușmani nu i de a țineă piept.

Se folosesc deci de vechea apucătură: *divide et impera!* Imparte-i pe dușmani în tabere, ca să-i poți stăpâni cu atât mai ușor... Fă ochi dulci unora, înfrică pe cine nu i prost să creadă făgăduielilor, ca astfel să-ți poți adună puterile asupra unui singur dușman, să repui azi pe unul, mâne pe altul...

Lupta merge azi împotriva croaților. Haide și momește-i pe români, să te lase în pace, până-i isprăvi cu croații, că după aceea le vine și lor rândul.

Advocatului român dr. Emil Babeș i-a șoptit un grof la urechie că stăpânirea vrea să-i împace pe români... Și de zile multe dl Babeș cântă pe coarda împăcării, scrie în stânga și dreapta să ne tragem seama, să nu mergem orbiș, să nu ajutăm croaților (așa spunea în »Telegraful Român« de ieri), să nu-i supărăm pe unguri, că așa și pe dincolo, ci să ne luăm cu bună, că doar doar se vor milostivi de noi...

Dl Babeș uită că părintele său încercase și el, nainte cu 16 ani, marea cu degetul: scrisese mult despre înțelegerea româno-maghiară, dar din toată treaba nu s'a ales nimic, adecă ne-am ales sute de inși vâriți în temnițe și sute de mii floreni aruncați în vânt, în multele procese pornite împotriva noastră.

Și pe când scrie pe coarda asta dl Babeș, cu viclenie multă se încearcă momirea și în foile ungurești. »Pesti Hirlap« de ieri lauda pe dr. Vasile Lucaciu, spunând că-i

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Limir-Impărat.

Poveste de Ioan Slavici.
 (Urmare).

Așa zicea, și iar îi venea să iasă, dar nu ca să se prindă în horă, ci ca să răstoarne și masa cu toate bunătățile încărcate pe ea, și tot ceace îi mai cădea în cale și să le alunge pe ele, nebunele, căci multă eră întristarea în fața lui Limir, pe care nu-l lăsau în pace, și rău îi ședeă să fie trist.

Deodată însă răsună de undeva din văzduhuri o muzică, — să stai, s'ascultă și să-ți ieși din mîrți, nu alta, și Lia rămase încremenită și cu ochii duși la Limir, care, prins în horă, sălta în-delete și mândru fără ca să se uite fie la dreapta, fie la stânga și fără ca să zimbească, par'că nu-i în lume nimeni alătura cu dânsul și nu vede, sârman de sufletul lui, pe zinele ce-l sorbeau cu ochii.

Așteptă fata să-l mai vadă și așezându-se la masă cu ele, căci nu știa, că zinele se veselesc numai gândindu-se cu gândul, beau și mănâncă numai mângăindu și vederile la masa încărcată și simt plăcerile numai închipuindu și-le. Când eră colo spre miez de noapte, luminile începură să se stângă una câte una, și, când nu mai rămase decât una singură arzând, iar se porni vântul, palatul cel frumos se prăbuși și se cufundă dimpreună cu Limir-Impărat în pământ, iară lelele, nebunele, se deteră valvârtej unele peste altele și se depărtară ca volbura în timpul verii.

Lia rămase câțva timp frecându și ochii. Nu mai știă nici ea: i s'a părut, a visat, a aiurat ori le-a văzut, toate în aievea.

Intr'un târziu a ieșit din cuptor.

Coliba luminată de un muc de opaeț iar eră cum o găsisse, plină în toate colțurile de păienjenii împreunat de praf și de gunoae adunate din șapte țări, iar pe jos și pe pereți — nici să te uiți.

Acum însă Lia nu se mai apucă de muncă grea și lungă, ci începă să bată cu piciorul în pământ și să cânie cu glas adimenitor:

»Ieși, Limir, să ne vedem față în față, Ieși Limir-Impărat, să grăim și să ne bucurăm! — Ieși! — Ieși! Ieși!«

Nimic nu se mișcă.

»Ieși, Limir, — stăru-i dânsa din nou, — ieși, ca să văd, dacă ești om în toată firea, ieși, Limir-Impărat, ca să te ating cu mâna, să-ți aud glasul și să simt bătăile inimii tale«.

Tot nu se mișcă nimic.

Când bătu însă de-a treia-oară cu piciorul și zise »Ieși« Limir, că vreau și vreau să mă uit în ochii tăi! — pământul s'a deschis și iar a ieșit la iveală Limir în mijlocul altei săli încă mai frumos împodobite, tot în roșu și verde, și i a întins mâna, ca să se prindă în horă cu ea.

Ei se cutremură amândoi: el pentru că mâna ei era caldă de se înfierbântă sângele în vinele lui, iară ea pentru că mâna lui era rece de îngheța sângele în vinele ei.

Și se uitară uimiți unul la altul: el o vedea cu obrazii rumeni, cu ochi plini de vâpaie și cu zimbetul pe buze, desculță și îmbrăcată în că-

mășuța ei curată, iară ea îl vedea pe el în podobe împărătești, dar cu fața albă ca varul, cu ochii sînși și buzele supte.

»Dar tu, sârman de sufletul tău, cum ai răsit până aici? — grăi dânsul pe șoptite.

»Intreagă, sănătoasă și curată«, — răspunse ea.

»Nici buruiana n'ai călcat-o, nici hainele nu ți-s'au zdrențuit, nici trupul nu ți-s'a săngerat, nici tâlpile nu ți-s'au umplut de spini?« — întrebă el.

»Nu! — răspunse ea.

Limir simți, cum i se desmorțește trupul și i-se înviorează sufletul.

»Lucru nemaipomenit, — grăi dânsul, — dar tot vai de sufletele noastre, căci mari chinuri ne așteaptă pe amândoi. — N'ai întâlnit în calea ta o turmă de oi păzită de niște câni?«

»Ba da«, — răspunse ea.

»Oile acelea sunt tot fete, cari au îndrăsnit să vie, iar câni tot voinici, cari au încercat să scape de aici« — răspunse el — și amare o să ne fie zilele, dacă lelele dau peste tine. Eu, muncit mereu de dorințe ce nu se pot împlini, am să te iau într'una la goană și să mușc în carnea ta, iar tu, ca să scapi, ai să alergi prin bălării și prin mărăcini cuprinsă de spaimă. — O singură scăpare ar fi: să nu stai aici, nici să nu te întorci, ci să răsbești înainte și mereu înainte prin desișul pădurii până ce nu vei da de altă colibă ca aceasta, în care stă mama lelelor, și să deslegi întrebările, pe care ți le va pune ea. Perduți suntem amândoi, dacă nu răsbești și nu ești în stare să deslegi, căci numai așa se perde puterea vrăjei«.

»Duce-mă-voiu și mă voiu tot duce, — grăi

vrednic să fie vlădic, numai să se lase puțin de politica prea pătimasă din trecut, s-o dea pe coarda împăcării cu ungurii, ca în convorbirea ce o avusese cu Ugron (convorbire pe care părintele Lucaciu a desmintit-o în foile române... N'ar fi stricat s-o desmintă și în »Budapesti Hirlep« unde s'a scris!)... Ba pentru a face zăpăceală între noi, pentru a ne împărți în tabere, »Pesti Hirlep« dela 19 Noemvrie scria că părintele Lucaciu a urmat să se mai înțeleagă cu Ugron cum să pună în toporăște pacea între unguri și români, dupăcum l-a laudat de asemeni, spunând că lui este a se mulțumi faptul că deputații naționaliști nu luptă alături cu croații, ci au liniștit pe miniștri unguri spunându-le că nu le vor face greutăți în dietă, ci-i lasă a învinge asupra croaților... Și se scriu aceste lucruri cași când ar fi date chiar din partea deputaților noștri.

După știrile ce primim din Budapesta, totul este o apucătură vicleană, care va fi desmintită de clubul naționalităților prin fapte: *interpelare în afacerea vărsărilor de sânge dela Pánade, Pecica, Cristian și Satu-lung și prin vorbiri ce se vor rostii împotriva politiceii păcătoase alui Kossuth.*

Cât despre dl Babeș, ne pare rău că mai stăruie asupra unui lucru merit pe d'oparte să ne arate înaintea ungușilor ca pe niște nevârșnici în politică, pentru că din două una: este ori copilărie, ori un joc politic de osândit a vorbi de pace acum, când mai ales ar trebui strâmtorată stăpânirea, căci n'a fost stăpânire care să dea ceva când a scăpat din strâmtoare, ci numai când sunt strânși cu ușa, poți nădăjdui ceva dela miniștri sub cari și de altfel troznesc scaunele.

Noi înțelegem ca stăpânirea ungurească să caute a ne împărți în tabere, dar nu înțelegem ca un român cu durere pentru neam și o foaie românească să caute a face zăpăceală în sinul neamului care numai atunci va ajunge la creangă verde, când fruntașii sei vor fi într'un gând ș-o

simțire și vor merge după dorința poporului... Iar poporul îngreunat cu sarcini sub care se încovoiaie, încât abea mai resuflă și privit dușmănos tocmai de Kossuth și tovarășii, numai la pace nu se gândește câtă vreme numai de sabie și baionetă i-se face parte și batjocorit este în toate drepturile sale.

Intâiu lege, ș'apoi — pace!

Conferințele partidelor ungurești. La conferințele partidelor ungurești se ivesc semne foarte caracteristice. Deputații kossuthiști mai ales sunt nemulțămiiți cu guvernul pentru că la numirile și schimbările de funcționari ce face în cercurile lor, îi tratează în cantități neglijabile. Alții să p'âng că guvernul nu le satisface micile lor rugări și intervenții de protecție.

Din astfel de plângeri și nemulțămiri vor fi izvorit și recente dizidențe din partidul kossuthist...

Iarăși țiganii. Intre număratoarele proiecte pentru regulamentul definitiv a chestiei țigănești, guvernul a primit și unul dela celebrul candidat al Șiriei, Gabányi Miklós. Dar se spune, că proiectul său nu i mai bun decât al celorlalți. Pe semne, pentru reglementarea țiganilor nu ajunge să ai apucături de țigan...

»Neues Pester Journal« atacă, într'un număr recent, cu multă violență guvernul. Articolul a produs multă supărare guvernului. Se crede că el a eșit din peana vre-unui kossuthist dizident.

Sărbările culturale dela Cohalm.

Cohalmul.

— Dela corespondentul nostru. —

Venind cu trenul dela Sighișoara spre Cohalm, după ce ai trecut printre dealuri pleșuve cu cerezi de vite, dai de o vale, a Homorodului, ca o căldare, încunjurată de dealuri domoale, printre cari duc mai multe căi, prin o lungă deschizătură de dealuri, trece drumul spre Făgăraș. La începutul acestei deschizături se află Cohalmul aciuat sub celata veche cocoțată pe vârful unei muchi de deal ca o cogeamite căciulă ciobănească cu vârful țuguat.

Cohalmul este centrul tuturor satelor cari se află pe o rază de aproape 20 de kilometri în

jurul celor patru deschizături ale văii. Aceste sunt în parte curat românești, dar majoritatea sunt mixte; români și sași.

Satele în general nu sunt frumoase și lipsite de vieață.

Vei găsi în aceste din urmă aceleași case mari greoaie și tăcute și greoaie ca și stăpânii lor, ca cele din țara Bărsii, dar lipsește ordinea și curățenia exemplară a acestora. Locuitorii lor nu sunt așa de grijiiți, nici nu trăesc așa domnește ca ceilalți, dar nici datori nu sunt. Principala lor ocupație e agricultura; în afară de aceea aici să cresc caii din părțile săsești. Târgurile de cai din Cohalm, 4 pe an, sunt vestite în tot Ardealul.

Românii în satele acestea, ca pretutindeni între sași, înaintează mereu. Relativ sunt în stare bună, deși nici pe de parte nu ajung pe sași. Prăsirea vitelor — pășune destulă pe coastele — golașe și agricultura face ocupația lor principală. Surplusul forțelor, care nu se întrebuintează la meserii și comerț, — aici acasă, foarte puține, — sau în îmbunătățirea sistemului de agricultură, care se face numai extensiv, se împarte între România și America.

Din America vin bani mulți acasă; să întorc și cei duși; dar aici începe a se vedea urmările rele ale emigrării.

Căci cei întorși ce e drept au mai multă cunoștință de oameni și lucruri; dar sunt mai domnoși; veniți acasă nu prea lucră, ci după cheltuirea celor acunute, se întorc iarăși la America, unde pot fi »domni«, nu ca aici »țărani«. Aceștia se întorc în răstimpuri tot mai rari și stau tot mai puțin acasă.

Gospodăria lor e iarăși inapoia sașilor.

Ei n'au grădini cu legume, și acarete moderne. Dar acestea vin cu timpul, care va aduce cu sine și o circulațiune mai mare și dela care se așteaptă creșterea valorii produselor economice, și prin aceasta și exploatarea mai intensivă a solului și a tuturor mijloacelor de producție.

În schimb însă, reputând desface produsele de casă, lapte, ouă, brânză, țărâna le consumă ei însuși; ceea ce se și vede pe fețele lor sănătoase.

Imprejurării, că Cohalmul nu este un centru nici industrial, nici comercial, ci numai al comerțului de vite, că nu a fost locul de trecere al marilor drumuri comerciale ale trecutului, se atribuie faptul, că cu toată bogăția împrejurimii, Cohalmul a rămas un târgușor cu vre o 4000 de locuitori, cea mai mare parte agricultori.

Casele, cu excepția câtorva, au numai un singur rând, fiecare locuită de un singur gospodar, înșirate pe o lungă uliță largă cu trotoar de piatră și în parte cu asfalt »Ai noștri« sunt și astăzi înșirați pe ulițe lăaturalnice, într'o disordine

Lia, — și voiu răsbî și-mi voiu adună toate puterile dacă e vorba să scap un suflet.

Și nici c'ar fi fost adevărată povestea, dacă n'ar fi grăit așa și nu i-ar fi fost și fapta ca vorba.

Îndată dar ce Limir împărat s'a cufundat iar dimpreună cu palatul lui, Lia a prins inimă și a pornit-o înainte.

N'au mai venit însă acum nici râmele, nici aricii, nici oile, nici dulăii, ca să-i netezească drumul, ci trebuia să răsbească, vai de trupușorul ei, prin bălării, printre spini și mărcini, încât fășii-fășii i-s'a făcut cămășuța, fire-fire i-s'a smuls părul din cap prin scăieți, trupul i-s'a sângerat și tălpile picioarelor i-s'au umplut de spini. Nu poate însă nimic în lume să moaie voința tare, și Lia a mers și tot a mers, cum se zice, zi de vară până în seară și azi, și mâne, și poimâne, trei zile dearându-l.

A treia zi pe însărate, a zărit însfârșit, din departare coliba cea încă mai dărăpănată, în carc sedea, precum îi spusese Limir împărat, mama lelelor.

Asta, o hârcă bătrână și colțată, cu nasul cârlig și cu ochi de șarpe călcat pe coadă, o simțise de mult și o aștepta în pragul colibii răzămăta de bățul ei noduros.

Lia simți că-i trece prin inimă fier roșu și prin

vine sloiu de ghiață când se uită în fața ei: s'o facă scrum cu ochii și nu altă.

»Bună seara, maică, și bine te-am găsit!« — grăi Lia cu glasul ei de turturică speriată.

Bătrâna mișcă puțin din cap, dar nu-i răspunse nimic, ci-și ridică numai bățul și bătu cu el în pământ par'c'ar fi voit să vestească pe cineva, că a sosit cine avea să sosească.

Nu mai văzuse ea în vieța ei, — și tinără nu mai era, — picior de om pământean pe acolo și sta și se uită și nu se putea dumeri, cum a putut o fată plăpândă să răsbească printre lele, nebunele, și să ajungă așa de departe.

A răsbît însă, și par'că nu se simțea destul de tare, ca să se prindă cu dânsa.

»De! — îi zise ea într'un târziu cu glas pițigăiat. Vei fi venit tu de ce vei fi venit, te va fi ispitit cine te va fi ispitit, te va fi ajutat cine te va fi ajutat, dar degeaba ți-ai sângerat trupul, că nu sunt eu aceea, pe care o cauți, ci soacră-mea, bunica lor, care șade peste nouă țări și nouă mări, și mult ai mai avea să umbli și să-ți sângerezi trupul, ca să ajungi la ea, bătrână, colea ca mine ai fi când te ai întoarce, dacă te vei mai fi întorcând, de acolo. Fă-ți mai bine calea întoarsă, — adause ea cu glas dulceag și momitor, — și bucură-te c'ai scăpat până aci cu obrazul curat.

»Nu nouă, — îi răspunse Lia, — ci nouăzec și-nouă dac'ar fi țările și tot atâtea mările, eu tot înainte aș merge.

Baba se încrunță odată, își încreși sprâncenele stufoase și bătu iar cu bățul ei noduros în pământ.

»La să-ți văd virtutea!« zise apoi, și deodată se iviră ca ieșiți din pământ o mulțime de dulăi îndârjiți și se repeziră cu toții lătrând și cu dinții rânjiți asupra Liei, ca s'o sfășie în bucăți. Lia-și urmă însă inimoasă drumul, deși dulăii i-se ațineau în cale. Degeaba i asmuța baba, că nici unul nu săria la față, ci făceau potecă sărind peste buruieni și călcându-le, culcând mărcinile la pământ și curățindu-le de spini, cari toți intrau în tălpile lor.

Erau câinii, cărora Lia le făcuse un mare bine, și cu cât mai mult turbă în mânia ei baba, și cu cât mai rău îi asmuța, cu atât mai mulți erau și spinii intrați în tălpile lor: în cele din urmă ei nici nu mai lătrau, ci chelălăiau schiopătând ca vai de ei din toate patru picioarele.

I se făcu Liei și astădată milă de dânsii, dar, vorba aia, milă mi-e de tine, însă mă arde de mine; ea nu se mai opri, ca să le scoată spinii, ci și urmă drumul în vreme ce baba îi bătea pe dulăi cu bățul ei noduros.

N'a mers însă Lia mult și se auzi încă din

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală HORGONY recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară HORGONY după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală HORGONY nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmaci. La târguială să se ceară lămurit apa amară naturală HORGONY.

Proprietar: Loser János, Budapest.

poate că poetică, dar nici decum prielnică unei gospodării economice moderne.

Dar ulița cea mare începe a se împetrișta, spre marea supărare a sașilor cu nume românești.

Numărăm deja 1700 suflete, parte ortodoxi (700), parte uniți (1000) sub păstoria a câte unui preot, un capelan ortodox și un protopop ortodox, o bancă: »Economia« cu un capital de 150,000 c., învârtește la an bani o sumă de 3¹/₂ milioane. Avem două școli profesionale pentru fiecare rit una, cu câte un învățator.

În astfel de împrejurări: cu puțina clasă intelectuală din Cohalm, cu o mână de preoți și învățatori din satele vecine, nu se poate pregăti o adunare așa de splendidă ca cele din alte centre, mai ales, că în jurul acestei adunări s'a păstrat o tăcere adâncă până aproape de ziua adunării, ceea ce sigur va fi contribuit la necercetarea ei din locurile mai depărtate și chiar din apropiere.

Dar între împrejurările date, cei câțiva domni cari au lucrat cu toată inima pentru ostentivitatea sarcinii a organizării și-au ajuns scopul pe deplin.

Sosirea și seara de cunoștință.

Sosirea comitetului și reuniunii de cântări din Brașov a fost Sâmbătă la 5 ore seara, binevenându-i în numele cohalmenilor dl G. Fuciu, contabil la »Economia«.

La cuvintele calde ale dlui contabil G. Fuciu, a răspuns dl director Virgil Onițiu, mulțămindu-i pentru interesul Cohalmenilor. Vre-o 30 de trăsuri au dus oaspeții la locuințe.

Seara de cunoștință a fost urmată, mai ales că mai toți se cunoșteau dinainte; toate nu s'au ținut.

Duminecă la 9 ore s'a servit liturgia la biserica gr.-or. după aceea parastas pentru Iosif Vulcan în ambele biserici. Răspunsurile corului mixt al dlui Dima au fost așa cum sunt totdeauna. Mai ales cântările funebre, atât ca compoziție, cât și ca preț, cu pianissimele cele mai fine. Caracteristica compozițiilor bisericesti ale dlui Dima este, că din fondul cântărilor vechi bisericesti a zidit creații artistice în înțelesul cel mai înalt al cuvântului.

Liturgia dlui Dima se deosebește de celelalte liturgii prin aceea, că afară de câteva din cele mai frumoase nu întrebunțează elementele muzicii de strană, ci în locul lor are creații proprii cu caracter muzical bisericesc, în cari se exprimă și prin muzică ceea ce exprimă cuvintele.

depărtare chelălăiturile cânilor când se iviră în calea ei o mulțime de șerpi mărunți, cari se uitau cu gurile căscate și limbile scoase la ea și-i săsăiau în urechi de te treceu fiorii. Ea mergea înainte printe ei și peste ei băgând de seamă, ca nu cumva să nu calce pe vre-unul pe coadă. Cu cât însă ea înainta, cu atât șerpilor ieșiți în calea ei erau mai mari și mai furioși, cu atât săsăiturile lor erau mai ascuțite și cu atât spinii de prin măcăcini erau mai largi, mai groși și mai ascuțiți. Nu e însă în lume nimic ce poate să țină în loc de cel ce vrea cu tot dinadinsul să meargă înainte.

»Bălauri cu șapte capete d'ac'ași fi, eu tot calc peste voi!« — grăi Lia și și urmă drumul.

Deodată se ivi în calea ei un șerpe mare, de tot mare, cu gura ca șura și cu limbile late de o palmă și lungi de trei coți, s'o înghită într'o îmbucătură și să-i cauți de geaba urma.

Lia își făcu de trei ori cruce gata în gândul ei de ori și-ce.

Când însă șarpele se repezi cu gura căscată printre măcăcini la ea, un spine lung și gros și ascuțit apucă între falca de jos și se înțepenii în cerul gurii lui negre și i-se făcu căluș înfipt.

Cuprins de dureri sfâșietoare, șerpoiul începu să se încolțească, să se sbate și să se salte.

Liei i se făcu milă de el, și, luându și inima în dinți, ea se apropie și-i scoate spinele din gură.

(Va urma.)

Ședința întâiu.

Duminecă, 11 ore a. m.

Prezidează dl vice-preș., *Virgil Onițiu*. De față sunt toți membrii comitetului: *Dr. Ios. Blaga*, secretarul, *dr. Nicol. Vacerdea*, cassarul, *Vasile Goldiș*, *dr. Gh. Dobrin*, *Gh. Dima* și un mare număr de doamne, domnișoare și domni și vre o 30 de țărani. Din jur câțiva preoți și învățatori. Au fost de față și pretorul local, iar din partea sașilor mai mulți inși, în frunte cu preotul.

Dl *V. Onițiu* deschide ședința într'o vorbire de vibrantă emoție, în care face panegiricului lui Iosif Vulcan, ca întemeietorul societății. (Am publicat discursul în întregime).

Vorbirea ascultată cu multă atențiune e primită cu strigăte de »trăiască«

Dl *I. Buzea*, preot în Ștena, salută în numele românilor din Cohalm și jur, și binevențează comitetul Societății accentuând însemnătatea teatrului, care în părțile acestea a prins rădăcini adânci din vechi timpuri.

Dl *Ioan Bercan*, preot în Cohalm, salută societatea în numele »Asociațiunii«, ca director al despărțământului Cohalm.

Dl *V. Goldiș* salută societatea de teatru în numele »Asociațiunii Aradane«, care a fost odată în vie activitate și azi după o vreme de lăncezire cauzată de vremuri neprielnice, pornește cu noui puteri la muncă. Toate societățile noastre au să lucre din puteri pentru aprinderea făcliei culturii naționale; căci avem păcatul Indiferenței pentru cultură, nu știm preții limba, muzica și literatura românească. Nu putem fi mulțumiți de gradul entuziasmului ce-l arătam, ca popor de 3 milioane de români; mai ales că istoria ne arată că fără cultură nici prosperitate materială nu există. Dar nădejde avem, că deși azi d. e. sala unde să țină ședința (școala săsească) e numai jumătate plină, va ajunge să geamă de oameni, femei și copii.

Dl *Virgil Onițiu* mulțamește pentru salutările aduse societății de teatru. Propune de notari pe dl Alex. Bogdan și Pompiliu Nistor.

Tot d-sa propune să se facă amintire în procesul verbal, că azi s'a ținut în ambele biserici românești (ortodoxă și unită) parastas pentru Iosif Vulcan, dând răspunsurile corul mixt al Reuniunii de cântări din Brașov, sub conducerea dlui profesor G. Dima. Se primește.

Dl *V. Goldiș* propune mulțămită protocolară dlui G. Dima și »Reuniunii de cântări din Brașov«, pentru însemnătatea concurs dat cu această ocaziune.

Se primește cu ovații aduse dlui Dima. Citirea raportului general și al cassei se amână pe ședința a doua.

Se aleg comisiile: 1. Pentru cenzurarea raportului general al comitetului: d-nii: vicarul episcopesc I. Macaveiu din Făgăraș, Emil Gheaja, preot (Pa'os), G. Repede (Cohalm), și Sofroniu Roșca (Sibiu) și dr. Alex. Bogdan (Brașov).

2. Pentru cenzurarea rapoartelor de casă: D. Drâmba, adv. (Cohalm), I. Buzea (Ștena) și dr. Brotea, preot.

3. Pentru înscrierea de membri noi: I. Bercan, Spornic, preoți (Cohalm), I. Buzea (Ștena) Aurel Bănuț și G. Fuciu (Cohalm).

Dl *Victor Braniste* cetește conferința dlui *dr. Valer Braniste*, care e împiedecat a participa, intitulată »Pro Memoria«, iar conferința dlui Aurel Bănuț: »De după culise«, se va celi mâne.

Ședința se ridică la 1 oră d. a.

Banchetul.

La 2 ore s'a ținut banchetul la hotelul Schlosser, la care au participat peste 150 de persoane, dintre cari vre-o 30 țărani. La friptură a toastat dl Virgil Onițiu pentru Maj. Sa Regele. Apoi dl protopop Titu Gheaja, pentru pionierii teatrului, pentru comitet, dl dr. Iosif Blaga pentru aranjatorii adunării, pentru clasa intelectuală și pentru poporul din Cohalm, dl vicar gr. cat. Macavei pentru autorități, din partea cărora a răspuns dl pretore Tompa cu obișnuitele fraze de curtoasie.

Dl deputat Vasile Goldiș toastează pentru sași ca reprezentanții cei mai de seamă ai culturii în aceste părți și dela cari am învățat și noi foarte mult. Nu e adevărat că românii sunt dușmanii sașilor, căci atunci am fi chiar dușmanii noștri proprii, căci unde sunt sași sunt și românii în stare bună, căci dela ei învățăm. Ei ar trebui ținuti să existe chiar cu mijloace artificiale. Răspunde decanul săsesc Josephi, accentuând necesitatea traiului comun: Românii încă sunt trebuincioși sașilor ca să se mențină ca neam.

Ședința a doua (Luni 5/18 Nov. 10 ore a. m.)

Ședința se ține în prezența a lor 60—80 de persoane, dintre cari vre-o 25 de dame, ceea ce a îndemnat pe dl președinte Onițiu ca să le mulțamească iarăși la sfârșitul ședinții și să invoce prezența lor, ca un semn al interesării lor, și ca o cheazăie că acțiunea, ce să plănuește de a atrage și pe femeia română în serviciul idealului Societății, va fi încoronată de succes.

Notar: dr. Alecs. Bogdan. După verificarea procesului verbal, se cetesc telegramele de felicitare, în număr de 2 (zi două) dela dl Olimpiu Barbulovici, vicar și Horia Petra Petrescu (Viena).

Să fie oară acest indiferentism un semn de ne-

Altarul nostru.

Ne-au spus de mult smeriții apostoli,
Că noi, în lumea asta mare,
N'avem alt loc de închinare
Decât sub crucea strămoșească
Cu legea sfântă, românească!

Altarul nostru drag, răsare
Din blândul suflet, ce păstrează
Istoria durerii noastre
Și bucuriile nădejdi
În soarele, ce-l luminează.

O noapte cruntă, fioroasă,
Trecut-a peste noi, sârmanii!
Și cine-ar ști să spue anii
În cari am strâns cel dor, născut
Din lacrimi și din os bătut?...

În legea noastră pământeană
Noi, ceice credem în Hristos,
Noi, ceice avem altar frumos,
Nu credem! Uite, orice ați face
Sămânța voastră-i foc, nu pace!

Cuvântul vostru e otravă
De trup, de suflet pierzătoare;
Vai, inimă, ce mult mă doare
Că nu vi-i dragă sfânta lege
Și rătațiți în căi pribegie!
Ah! nu vedeți Altarul nostru
Și nu-i simțiți tămăia, darul?
Și mai puteți purta amarul
Atâtor zile chinuite
Atâtor nopți primejduite?...

Vedem, că lăpădați porunca
Și toată desmerdarea firii,
Și stați alături cu zbirii;
Cu voi tovarăși n'o să fim
Mai bine în luptă toți pierim.

M.-Tileagd, 1907 Noemvrie.

Al. Murteanu a lui Vasile.

POEZII POPORALE.

Culese de Silvia Micula din Sinitea.

Frunză verde de dudău
Am auzit bade eu,
Dintr'o casă șindilată
Pe dinlăuntru văruiată,
Că eu-s proastă și urâtă,
Dacă eu, bade, mi-s proastă
Focu meargă în casa voastră
Că trecui Joi pe lângă voi
Dracu văzu car cu boi,
Nici jireadă de gunoiu,
Numai pe tine chitit,
Venind seara dela birt
Tot cântând și suduind.

La fereastra maicii mele
Se aud cântări de jele
În glasul badiței mele,
Du-te bade, nu mai plânge
Nu vărsa lacrimi cu sânge
Du-te spune-i maicii tale
Firea dela mine își ieie,
Spune-i fie sănătoasă
Că nu i-oi fi noră în casă.

încredere? Nu să poate, căci Societatea este în mâna aceluiași persoane, cari au fost sărbătorite la Lipova. Mai curând cred, că este urmarea faptului că anunțarea și concherea acestei adunări s'a făcut aproape pe nesimțite, neavând aproape nici un comentariu din partea foilor. În orice caz, numai însuflețitor nu este acest fenomen pentru cei ce ostensesc pentru Societate.

Conferența.

Să cetește conferența dlui Bănuț: »De după culise«

Conferința a fost foarte interesantă, și foarte actuală, căci făcându-ne cunoscute în mod clar toate mijloacele tehnice de cari trebuie să dispună azi un teatru modern ca să ne producă iluzia necesară pentru gustarea unei piese teatrale și modul cum să studiază cu cea mai mare precizie, luni întregi fiecare bucată, până în cele mai mici amănunte. Iar după acestea, drept contrast isbitor, înșiră toate de altfel cunoscutele nevoi cu cari să luptă azi la noi bruma de teatru ce putem înjgheba. Din acestea reiese evident cât de departe suntem până la posibilitatea înființării unui teatru român stabil. În schimb însă ne este deschisă calea teatrului ambulant, cu câțiva actori de profesie și diletanți pricepuți, cu cari să poate face școală, și crește un public pricepător și iubitor de teatru serios.

Rapoartele.

Comisia pentru înscrierea de membri noi prin dl Fuciu raportează, că s'au înscris 1. un membru fondator: Mihai Popovici (Brașov), 2. 6 membri pe viață: Tit Gheaja, protopop, dr. Gh. Drâmba, avocat, Gh. Repede, notar judecătoresc, toți din Coghalm, Ieronim Buzea, preot, Ștena, Gh. Mircea, Patriciu Pinteș, preot (Cața) 3. 21 membri ordinari și 4) 14 membri ajutători, strângându-se din taxe 1044/40 de coroane.

Raportul casei, cassar dr. Nicolae Vecerdea. Extragem următoarele date: În 1904, când comitetul actual a luat conducerea, averea societății se compunea din 259,892/14 cor. depuneri și 88,620 cor. în efecte, cu totul 348,512/14; iar în 30 Iunie 1907 din 278,274/91 cor. depuneri și 131,145 cor. efecte, cu totul 409,419/91, deci sporul celor trei ani e de 60,907/77 cor.

Din venitele fondurilor s'au cheltuit, conform planului de acțiune din 1902 (Bistrița) $\frac{1}{4}$, iar $\frac{3}{4}$ s'au capitalizat. Această pătrime în cei trei ani de gestiune face 21,978/27. Din acestea s'a dat burse la conservator și ajutoare dior Zaharie Bârsan, Aurel Bănuț, Romul Boilă și Ionel Crișan; 6000 de cor. s'au dat pentru instalarea unei scene stabile în sala Casei Naționale din Sibiu; un fonograf a costat 1283/31 cor.

În anul 1906/7 s'au investit 33,180 cor. în acții din emisiunea III. a »Albinei« având cu totul acum 316 acții, cari reprezintă o valoare de 126,400 coroane, socotind cursul acțiilor cu 400 coroane.

Sporul anului 1906/7 față de 605/6 e de 23 mii 603/91 cor.

Proiectul de buget primit pe anul viitor este: Venite: Saldo venitelor anului trecut, necheltuite 2741.19. Inter. după depuneri 16500. Efecte 4500. Taxe de membri, colecte 4000. Total: 27 mii 741.19.

Chelt. Tipărirea și expediarea anuarului pe 905/6. 1200 cor. Spese de călătorie 1000 cor. Secretariatul 440 cor. Burse și ajutoare 4700 cor. Premii, onorare etc., 3200 cor. Tipărirea discursurilor prezidiale ale I. Vulcan 1200 cor. Porto, diverse 300 cor. Sald în profit 15,701.19. Total: 27,741.19 cor. Față de bugetul anului precedent, este un plus de 3741.19 coroane.

Comisiunea exmisă spre cenzurare prin dl Bercan, referează că toate rapoartele casei sunt exacte, iar bugetul este real proiectat. Propune și se dă absolutor casierului, iar bugetul să primește neschimbat.

Prinos lui Iosif Vulcan.

Raportul comitetului, citit de dl secretar: Dr. Iosif Blaga. Partea primă a raportului e dedicată memoriei lui Iosif Vulcan. Drept recunoștință și ca semn al pietății, D sa propune — și se primește unanim:

1. »În semn de adânc doliu al Societății postul de președinte să nu se întregească un an de zile«.

2. »În semn de iubire statornică către vrednicul său președinte Societatea să ia dispoziții, ca să-i facă portretul, care să va păstra la Societate«.

Aici să ridică o mică discuție, propunându-se ca portretul să se expună în »Casa Națională« din Sibiu. Dl președinte și secretar însă, invocând necesitatea unei localități în Brașov pentru Soc. de teatru, al cărei fonograf, bibliotecă, arhivă, cărți etc. nu mai pot fi ținute ori unde, propun, ca să se hotărească ca acest portret să fie pus în proiectatul lăcaș al Soc.; iar dacă nu se va putea realiza acest lucru, comitetul va lua măsurile ca portretul lui Vulcan s'ajungă a fi expus în loc vrednic de mărirea lui. — Să primește.

3. Să se tipărească în volum discursurile lui Iosif Vulcan rostite la deschiderea adunărilor generale în timpul când a condus societatea.

4. Să se celebreze la adunarea generală din Coghalm un parastas în memoria lui Vulcan, ceea ce s'a și realizat.

Despre cealaltă parte a raportului precum și despre concert și teatru în numărul viitor.

Comitetul — reales.

Alegerea noului comitet. Dnul Titu Gheaja arătând zelul de până acum și dragostea de muncă a membrilor comitetului al cărui mandat expiră, propune să se aleagă aceștia pe un nou period de trei ani.

Se primește cu aclamațiunea tuturor; conform unei hotărâri anterioare, postul de președinte a rămas vacant pe timp de un an, un act de pietate față de fostul președinte regretatul Iosif Vulcan.

După alegerea membrilor verificători, dl președinte încheie ședința la 1 $\frac{1}{2}$ d. a. cu un calduros discurs al cărui idei sunt următoarele.

Discursul de încheiere al dlui Onițiu.

Vorbirea de închidere: Impresia generală e a decurgerii adunării e deplin mulțumitoare. Am fost primiți cu dragoste, — actul de pietate pentru Vulcan, a decurs cu demnitate și duloșie în ambele biserici sub influința cântărilor primului nostru maestru muzical Dima. La ședință am văzut între publicul prezent multe dame ce-și arată interes pentru serioasele chestii cari ne agită, dela ele așteptăm mult pentru cultura estetică. — Au participat sașii și autoritățile, asemenea la banchet și concertul maestrului, prin cari ne-am ridicat cu cel puțin 2 metri în ochii străinilor. — Am venit la Coghalm, cu toate că ni-s'a spus că va fi un fiasco, căci împrejurările sunt astfel că nu se poate aranja o așa de însemnată serbare, cum se cere pentru societatea de teatru. Dar reușita e peste așteptare amăsurat împrejurărilor de aici. Deci mai multă încredere în noi însine. Vom căuta pe românii cari se ascund de noi, dacă nu ne vreau ei, îi vrem noi pe ei.

Actuala adunare de sigur va lăsa pe ani de zile impresii adânci, amintiri și bolduri spre a merge înainte. Vorbiri, toaste se țin, pot fi luate și în ironie, căci orice se poate lua în ironie; dar din ele va rămâne totdeauna o sămânță nouă și idei cari fructifică.

Mulțumește Coghalmianilor și jurului pentru toată munca și interesul arătat, I. Bercan mulțumește comitetului pentru munca și osteneala atc. Prin corifeii neamului și streinii ne vor prețui văzând că de nu suntem noi cel de azi luceferi, dar avem oameni cum mai mari nici ei nu vor avea.

Am avut ocaziunea să ne convingem că putem mai mult decât credeam.

Nu știu mamă ce-o mai fi
C-o trecut badea p'aci,
Și cu mine nu vorbi
Eu risăi și el nu risă,
Inima 'n mine-i aprinsă,
Eu îi dădai bună sara
El nu zisă nimica,
Eu dădai a'l întreba
Unde-ai fost bade acuma
El începe a mă muștra
Și a mă căzni cu vorba.

Badea în deluț cercuește
Mândra 'n vale sopeneste,
Hai bade din deal în vale
Să te vadă și maica,
Cu cine-mi mînc viața
Și-mi petrec tinereța,
Vino bade Joi seara
Călărește pe murga
Și o leagă de caput
Și cere gură împrumut.
Da gura mea nu-i de dat
La fiice blăstămat
Că gura mea-i făgăduită
Pe fundu oluțului
Pe seama drăguțului.

Mă dusei la secerat
În pustă la Măderat

Mă plecai să tai mănunchi
Tăiai pana soarelui
O luai și mă înpănai,
Câți drumari pe drum treceau
Toți din peana mea rupeau
Numai badea mai voinic
El nu rupse chiar nimic
Să dusă tot suduind
Și cu dracu vorovind.

Culese de Marilla Sinco maestru cojocar și croitor și Vasile Ghizâl, economi în Mesics.

Lelița cu cârpă sură,
Șede 'n drum și cere gură
Nana n'are ce lucra
Fără guriță a da.
Dar gurița mea-i vândută
Încă din vara trecută.

Busioc crescut în iarbă
Mândra mea care mi dragă
Am auzit că-i beteagă,
Zace în pat în grădiniță
Cu mâna pe inimă
Și cu dorul de bădiță.

La casa cu 2 fete
Cu fântână sub părete
Unde mor caii de sete,

Paie 'n car, paie 'n căruță
Și-a prins badea meu drăguță,
Paie 'n car, paie 'n hinteu
Dar tot mi-s mai dragă eu.

Bine-i, doamne, și iar bine
Cu bădița lângă mine
Când îl văd Dumineca
Mi-se rupe inima,
Când îl văd cu capu gol
Mi-se pare-un domnișor
Că-i cu păru rățezat
Nu-i fecior ca el în sat.

Cântec dela cătănie

de Vasile Crăciun din Cenadul-sărbesc.

De când și eu cătănesc
Tare rău mă năcăjesc,
Cu năcazuri cătănești
Și porunci împărătești,
Care cum să poruncesc
Dintr'odată se'mplinesc.
De ar ploua ploaie cu foc,
Cătana nu stă pe loc,
De-ar ploua ploaie cu sânge
Cătana merge și plânge
Și cine nu cătănește
Nu ști 'n lume că trăiește,
Nici n'are de povestit
Că trăiește năcăjit.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maestrul de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricație proprie din marmură, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

Hai să-i batem!...

— Ședința dela 19 Noembre a Camerei. —

Obstrucția croată curge înainte deși mai accelerată și mai potolită ca mai înainte. Cauza este că pe scaunul prezidial acum nu mai șed satrapii de Rakovszky și Návay, ci însuși Justh. Croații însă vorbesc toți la fiecare articol al proiectului pentru tariful vamal autonom.

În schimb deputații unguri izbucnesc adesea în manifestații de mânie neputincioasă și timp de câteva minute sala se umple iarăși de strigătele și vociferările și insultele atât de obișnuite la fiii cei mai aleși ai poporului unguresc.

Președintele Justh deschide ședința la orele 10^{1/2}.

Președintele arată camerei că deputatul Gaál Gyula cere un concediu de 6 săptămâni. Este de mirat că se mai găsec și naivi de aceștia când mai bine de două treimi ale camerei lipsesc în permanență și sunt deputați care timp de câte 6—8—10 luni nu dau pela cameră.

La discuția tarifului vamal autonom vorbește la articolul 4 cel dintâi Dușan Popovici.

Bude Budisavlievici vorbește ungurește pentru a se apăra împotriva acuzelor ce s'au ridicat împotriva sa, că ar fi făcut conspirații în Belgrad împotriva Ungariei.

Deputatul Supilo își sfârșește discursul spunând secretarului de stat Szterényi că se pricepe mai bine la golirea sticlelor de șampanie decât la afacerile marinei.

Președintele îl chiamă la ordine.

Szokoly Tamás: Nu ar trebui chemat la ordine, ci dat afară.

Strigăte: De patru luni el își face aici mendrele.

La cuvântarea deputatului Muacevici furtuna se ridică iarăși de pe băncile kossuthiste. Dar ea n'are putere, căci este silită și meșteșugită. Conte de bărbos Bathány încă crede de cuviință și de demnitate lui de candidat de ministru ca să strige croaților cuvinte ca:

— Plecați la Agram, ca să vorbiți croățește acolo. Aici nu ne trebuie decât ungurește!

Nagy György strigă către kossuthiști: În loc de a face gură, mai bine veniți să-i dăm afară, atunci va fi pace.

Mai târziu zarva se liniștește și deputații unguri ascultă cu impasibilitate resemnată discursurile croaților. Ședința se ridică la 3 ore.

Din România.

Aniversare. Cu prilejul aniversării căsătoriei Suveranilor noștri, dl P. S. Aurelian, președintele Senatului, a adresat MM. LL., în numele Matruului Corp următoarele:

Majestățile lor Regele și Regina României.
Castelul Peleş.

Cu prilejul aniversării căsătoriei Majestăților Voastre, vin cu cel mai adânc respect în numele Senatului a Vă prezenta cele mai călduroase felicitări; rugând pe Dumnezeu să hărăzească Maj.

Voastre vieată îndelungată, pentru fericirea României.

Președintele Senatului

P. S. Aurelian.

M. Sa Regele a binevoit a răspunde, prin următoarea telegramă, trimisă dlui P. S. Aurelian: Castelul Peleş.

Regina și Eu, viu mișcați de bunele d-voastre urări, mulțumim din suflet pentru această nouă mărturisire a caldelor simțiminte ce d-voastră ne arătați la orice prilej.
Carol.

Numire. »Viitorul« din Craiova scrie:

În locul dlui E. Cornetti, care s'a retras la pensie, a fost numit director al »Băncii Naționale« din localitate, dl C. Neamțu, fost multă vreme șeful contabilității la »Banca Națională« de aici și director al școlii comerciale superioare.

Numirea aceasta e cât se poate de nimerită, fiindcă în afară de marea valoare personală a dlui C. Neamțu, nimeni nu cunoaște așa bine că d-sa situația pieței locale și pe fiecare comerciant în parte.

Din parte ne felicităm pe dl C. Neamțu pentru înalta îndemnitare la care a ajuns și pe care o merită pe deplin.

Despăgubirile. Cu privire la chestiunea despăgubirilor ziarul »Viitorul« află că guvernul va cere Parlamentului un credit de 15.000.000 lei. Acest credit va servi la despăgubirea acelor dintre proprietari cari au fost incendiați și devastați. Despăgubirea se va face în urma constatărilor unei comisii speciale, care se va compune din prefectul județului, un delegat al consiliului de miniștri și administratorului financiar.

Această comisiune va fi obligată să-și alipească specialiștii necesari pentru constatarea pagubelor, precum arhitecți pentru evaluarea clădirilor devastate, ingineri-mecanici pentru evaluarea mașinilor distruse și altele.

În evaluarea pagubelor se va ținea seamă mai întâi de pagubele suferite în acareturi, mașini, vite și în urmă de cele suferite de produse.

După alegeri.

M. On. Redacțiune! Subscrisul fiind atacat, că cu ocaziunea alegerii comitatense la Buteni, eu ași fi corțesit contra candidaților naționaliști. Declar că în ziua alegerii eu am fost acasă și am funcționat la 2 înmormântări la una a. m. la alta d. m.

Intra cât informația corespondentului d-voastre va dovedi că eu am luat parte la alegere, pun la dispoziția On. Red. suma de 50 cor. pentru fondul clubului național, ear din contră îl declar de om blestemat.

Anticipând mulțămia mea Mult On. Redacțiuni am rămas: Cuiedi, la 12 Nov. 1907. Cu stimă: Ioan Borlea, inv.

Am cetit cu toții coloanele ziarelor noastre și mai vărtos prețuitul ziar »Tribuna« unde s'a arătat lipsa de conducere a poporului nostru.

Ni-s'a dat ocaziune în prețuitul ziar »Tribuna« să cetim între multele rapoarte a alegerilor și alegerea din Bărzava, care încă a suferit lipsa conducerii poporului. Spre ilustrare iată comuna Dumbrăvița, care dispune de 200 numere de case, cu 172 alegători în frunte cu un preot tinăr Ioan Macavei (numit Norocosul), care de patru luni de când și-a început cariera, și dânsul în loc de-a atrage poporul la sine cu sfaturi, în loc de-a aprinde lumina dragostei, el este acela, care ținde ca poporul să se departe de el, să fie supus jdanului, a cărui activitate e de a-l înșelă. Trist lucru este a vedea un astfel de preot tinăr în mijlocul poporului, care se roagă, ba cere să i-se dea sfat căci Doamne! dela cine să aștepte poporul nostru sfat? Numai dela preotul lor. Când vedem însă că preotul nu se interesează de el, de bună seamă aleargă ori și unde, măcar rău să fie, ca să arate greșeala celui chemat a-l conduce.

Și ca on. cetitori să fie în clar cu căderea listei naționale în cercul Bărzava, să ia în considerare arma, cu care a lucrat acest tinăr preot. În prezia alegerii părintele cutrieră satul pentru birul preoțesc donat deja credincioșilor înainte de alegerea lui de preot. Este iucru curios cum vine un preot a se alege sub masca iertării birului preoțesc? Oare aceasta competență justă a preotului se poate folosi ca mijloc de corțesire pentru a fi ales? Aici se atrage atențiunea Veneratului nostru Consistor, asupra faptului, prin care se atinge legea noastră bisericească.

Apoi însuși oamenii în ziua alegerii la comitat veniau și întrebau hazliu: Părinte unde e turma? Ei... slab stai? Domnia-Ta mai bun ai fi preot la țapi, dar nu la oameni! Iată dar verdictul, judecata poporului față de preotul lor, care s'a lăpădat de popor (ori poporul de cătră el), cum Iuda s'a lăpădat de Christos. Nici măcar de vorbă n'a stat cu poporul, ba nici în trăsurile din sat n'a venit la centrul de alegere, ci cu trăsura părintelui Mara, a venit cu trei oameni, și aceia contrari listei naționale.

Cât privește ținuta părintelui Macavei după alegere, este mult mai revoltătoare, căci dlui își arată arama pe față. El caută a purta în inima lui dujmănia cea mai mare, căci vezi Doamne! s'a luat la interogator, și astfel nu ia căzut bine. Nu salută pe colegi, nu vorbește cu cei cari și-au pus sufletul pentru izbânda listei naționale, trece pe lângă ei fără a resaluta colegii, cari totdeauna se bucură de încrederea poporului. (Ar trebui să fie întors: cei naționaliști să nu stee cu el de vorbă! Red.)
Un alegător.

Declarațiune. Subsemnații prin aceasta declarațiune sus și tare că cele scrise în iubitul nostru ziar »Tribuna« din 5 Noembrie n. c. la adresa noastră de dl părinte I. Sărac, că adecă noi Săturenii ne-am fi purtat rău la alegerea de membri congregaționali din 24 Oct l. c. nu sunt lucruri adevărate, deoarece noi ne-am purtat între cei dintâi, și ne vom face datorința totdeauna cât putem. Săturău, 19 Noembrie n. 1907. Ilie Vârșăndan, inv., Ștefan Gemea, perceptor, Ioan Grada episcop, Ioan Băbuța, Istin Draii, Antoniu Băbuța, Teodor Băbuța, fruntași din sat.

Criza prezidențială.

O mare neînțelegere s'a iscat între partidele ungurești pentru prezidenția camerei. Mulți dintre unguri aduc învinuiri președintelui Justh pentru că ar fi prea blând și domol cu croații pe când însă el este numai drept și împlinește ceea ce legea îi poruncește ca președinte. Deputații și guvernul unguresc cer însă că el să se dea la fapte de volnicie și nedreptate cum fac vice-președinții Návay și Rakovszky.

Pentru aceea neînțelegerea și cearta a crescut atât de mult, încât Justh era să demisioneze din scaunul de președinte. Deocamdată însă cearta a fost domolită în modul următor: Fiecare dintre președinți va cârmui ședința așa cum va voi el. Deslegarea asta a certei firește este cât să poate de proastă, căci ședințele camerei nu pot fi conduse în mai multe feluri, pe care cum îl taie capul, ci numai într'un singur chip așa: cum cere legea.

Dar nici Justh nu este mulțămit cu deslegarea asta.

Să zice, că el este hotărât în curând să-și ridice cuvântul și din scaunul său de președinte să spuie că Návay și Rakovszky au greșit. Atunci camera va trebui să se hotărască s'au într'o parte s'au într'alta, dar să zice, că ea va fi împotriva lui Justh și el se va retrage dela președinție.

Vice-președintele Rakovszky a zis că față cu croații nici o cruțare nu are rost, ci obstrucția

croaiilor trebuie zdrobită cu orice mijloace de samavolnicie.

Cuvântul acesta arată că deputații unguri nu se tem nici de nelegiuiri când este vorba de zdrobirea celorlalte neamuri.

Lupta în comitate.

Timiș, în cercul Buziașului au fost aleși protopopol I. Pepa, Em. Ungureanu, dr. Aurel Cosma și R. Cărăbaș.

În cercul Lipovei a fost ales dr. C. Mișci, adv. și G. Savici, notar.

Din Caransebeș ni-se scriu următoarele:

Sâmbăta trecută, abia ajuns în reședința sa, Burdia a poftit la sire pe toți matadorii săi la o sfătuire. Caracteristic pentru orașul amintit, unde poliția fiind slabă la număr abia își poate îndeplini greua sa datorie că polițiștii au fost onorați să aducă învătările aderenților lui Burdia.

S'au candidat cu acest prilej casapul neamț Emerț, senatorul orășenesc Doboșan, apoi meritoși pentru Caransebeș și jur: birtașul Beltean și cunoscutul dușman al »trădătorilor de patrie« căpitanul orașului Dragomir.

Față de acești oameni de stat *partidul național n'a pus nici un contra candidat*, astfel lista Măriei Sale a fost primită cu unanimitate.

Slaba putare a naționaliștilor nu se poate scuza.

Au concipiat acești români buni grupați pe lângă o bancă nouă un înfocat apel. Poate de frica de vre-o pasere de noapte sau de vre-un vulpoi răpitor, poate și de frica enormelor spese de câteva coroane, ce ar fi costat tipărirea apelului, acesta nu a mai văzut lumina zilei. O fanfaronadă de rîs, de n'ar fi așa de trist.

Cu vre-o organizație sau cu vre-o candidare în Caransebeș nu și-a spart capul nimeni.

Astmod au început alegerile pentru congregația com. din Lugos în fostul comitat Severin și tare ne temem că rușinea pățită în Caransebeș va fi imitată și de alte cercuri, contribuind astfel la realizarea cântatei vorbe: Burdia triumphans!

Dela judecătorii.

Osândirea unui slovac. Pojon, 20 Noembrie. Curtea cu jurați de aici a osândit la 1 an temniță de stat și 1200 cor. amendă pe Iuliu Schlachta din Rózsahegy, pentru un articol scris în »Ludove Noviny«!

Procesul „Tribunei“.

Oradea-Mare, 20 Noembrie, orele 4^{1/4}. Adineoară curtea cu jurați a adus judecata în procesul pornit contra „Tribunei“. Cu toată apărarea strălucită a dlui avocat dr. Lazar, jurații l'au declarat vinovat pe redactorul responsabil dl I. N. Iova și astfel tribunalul i-a croit pedeapsă:

**6 luni temniță și
500 cor. amendă.**

Trăiască dreptatea ungurească!

NOUTĂȚI.

ARAD, 20 Noembrie n. 1907.

— Din cauza sfintei sărbători de mâne, Mihail și Gavril, numărul proxim al ziarului nostru va apărea numai Vineri la orele obișnuite.

— O lămurire. Dl dr. E. Babeș ne-a telegrafiat că este greșită informația noastră privitoare la afirmarea că dl dr. Al. Mocsonyi ar fi stând la spatele d-sale în ce privește acțiunea de împăciuire. Dl Babeș lucrează de sine!

Luăm act.

Iată ce scrie în privința asta dl Mocsonyi în »Drapelul«:

»Eu stau departe de această acțiune și o consider de o greșală politică. Nu pentru că n'ași dorii din toată inima o împăciuire a contrastelor naționale atât de regretabile, ci pentru că o

asemenea inițiativă ar trebui să pornească dela bărbații de stat conducători. Până când se ține însă în aceste cercuri la punctul de vedere al intransigenței rigide, nu poate fi nici vorbă în mod serios de o aplanare a acestor contraste. »Ei bine, a vorbi despre o idee atât de serioasă cum este ideea împăciuirii pe un timp când despre așa ceva în mod serios nici vorbă nu poate fi, înseamnă nu a propaga ci a compromiță această idee. Și aceasta e fără îndoială o greșală politică. Se înțelege, o greșală care — după ce nu trag la îndoială intențiunile curate ale d-lui Babeș, — are să se pună numai în socoteala naivității lui politice.«

— Emigrările se țin șir și numărul celor ce pleacă în America, crește într'una. Astfel și ieri au plecat nu mai puțini decât 2000 cetățeni ungari, prin Fiume. Câți vor fi plecat însă prin Hamburg și prin alte părți?

— Corabia în primejdie. Ieri iar au mai ieșit din partidul kossuthist doi deputați și anume Csépan Géza și Babocsay.

— Prelegere cu schiopticonul. Sâmbătă în 10/23 l. c. în »Casa Națională« din Arad la orele 7 și jum. se va ținea prelegere cu schiopticonul. Va prelege dl deputat dietal Vasile Goldiș despre antialcoholism (beție), iar dl profesor preparandial Nicolae Mihulin despre Neapol, insula Capri și alte locuri din Italia. Tot românul de bine e rugat să ia parte! Plugarii să vină cu mic, cu mare!

— Prințul mostenitor la Chișineu. În 9 Dec. vor începe la Chișineu vânătorile de curte cari vor dura timp de 8 zile. Prințul de coroană, Franz Ferdinand încă va lua parte la aceste vânători. Dorim ca nu Chișineul oficial numai, dar și cel neoficial, Chișineul-românesc la primire să și arete simțămintele sale de dragoste către viitorul nostru împărat și rege.

— Colonelul Fabritius — general. Colonelul Fabritius, cunoscut pentru că a comandat trupele de honvezime când în primăvara anului trecut la dizolvarea camerii a deșertat sala de ședințe cu forța armată, a fost numit comandantul corpului al 4-lea de honvezime din Pressburg. De oarece postul acesta implică și rangul de general, Fabritius în curând va fi numit general.

Felicitările noastre — patrioților!

— Expoziția de copii din Ilmbav. Tablourile și fotografiile luate la expoziția de copii din Ilmbav prin fotografu W. Auerlich sunt de toată frumusețea. Servind ele ca o plăcută aducere aminte pentru toți participanții la acea expoziție pe deoparte, iar de alta fiind de importanță culturală etnică, ele pot lua loc între decorațiile oricărei case de ale noastre. Doritorii de a avea asemenea tablouri să se adreseze la secretariatul Reuniunii române agricole în Sibiu.

— Achitați. Am anunțat că patru țărani din Micălaca, anume Ioța Pânădanu, Mitru Ninj, Avram Alexa și Ioan Gabor au fost dați judecății pentru »ațițare« împotriva statului, cântând »Hai să dăm mână cu mână« și »Trecolori«. Tribunalul din Oradea mare a adus verdict de achitare. Țăranii s'au apărat singuri.

Este de remarcat că acesta este al cincelea proces politic, pe care l-a pus la cale doi slujbași nemernici, fostul primar Gh. Cosma (român) și notarul Balogh Zoltán (ungur) împotriva acelorși bieți săteni, gonind cu orice preț merite patriotice.

Să se știe deci că cele două cântece amintite nu sunt oprite, dovadă verdictul adus de curtea cu jurați. Cei patru achitați au dat curs liber bucuriei lor, cântând la întoarcere în fața casei notarului și a denunțatorului Cosma: »Trecolori« și »Hai să dăm mână cu mână«.

— Din C. Șimand ni-se scrie că Gavril Nețu nu ține cu ceilalți fruntași români din antistie. Rău face. Numai în înțelegere bună se pot face lucruri folositoare neamului!

— Prigonirea slovacilor. Camera advocațională din Pojon a osândit la 1000 cor. amendă pe avocatul dr. Valasek pentru o vorbire ce a rostit la alegere.

— Muncitorii organizați din Arad aranjază Duminică în 24 Nov., cu concursul »corului tipografilor« din Arad o convenire socială împreună cu dans în sala hotelului Vass (Kovács și Novotny.) Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat e destinat pentru libera școală de știință a muncitorilor.

Prețul de intrare: bilete înainte cumpărate: de persoană 80 fil; de familie 2 cor. Seara la cassa de persoană 1 cor., de familie 2 cor. 40 fil.

— Mare furtună pe marea Neagră. În urma furtunei care băntue pe marea Neagră de două zile, s'au înregistrat numeroase accidente. Cinci vapoare și șapte vase cu pânze s'au înecat.

Sâmbăta la ora 11 noaptea trebuia să sosească în portul Constanța vaporul »Dacia«.

Cum însă a fost prins pe Marea Neagră de o furtună puternică care a distrus vapoare comerciale străine, vaporul Dacia a sosit în portul Constanța Duminică ora 5 dimineața, adică cu o întârziere de 6 ore.

Vaporul s'a ținut foarte bine, de și a avut de luptat cu puternice și uriașe valuri.

— Indurați-vă spre săracii noștri. De un șir de ani încoace Reuniunea sodalilor noștri, bucurându-se de înaltul protectorat al generoaselor doamne Minerva dr. Brote, Ana dr. Moga și Elisaveta Bugarsky, îndeplinește frumoasa și creștinească misiune de a primi din belșugul celor cu dare de mână și de a împărți deaproapelui nostru lipsit. Se contribuie prin această faptă creștinească la mângăierea și a celui care poate da și la aceu-i care primește darul făcut cu inimă curată.

Nevoind a lipsi nici pe unii, nici pe alții de această mângăiere, hotărîre am luat de a apela și de data aceasta la inimile generoase cu rugarea să binevoiască a dăruii bani, vestminte, alimente, cu un cuvânt tot ce poate contribui la încălzirea corporală și sufletească a deaproapelui nostru lipsit. Darurile incurse se vor împărți între săracii noștri în ajunul Nașterii Mântuitorului Ișus Hristos sub binevoitorul protectorat al doamnelor amintite.

Lacrimile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplată pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plăcute oamenilor și lui Dumnezeu.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu, ținută la 11 Nobembrie n. 1907. Vic. Tordășianu, prezident. Stefan Duca, notar.

— »Rumänische Erzählungen«, ieste titlul unui volum de povestiri din diferiți autori români traduse în nemțește de dl Hârsu și apărute în editura ziarului »Rumänischer Lloyd« din București. Regretăm că nu ne putem rosti asupra acestui volum, nepremenindu-l la redacție.

— O nouă ocupație. Funcționarismul este într'adevăr o instituție plăcută nu în Europa numai, dar și în America. Guvernul Statelor-unite l-a sancționat din nou în cazul ce vom povesti. Dăunăzi șeful tipografiei naționale din Washington fu foarte mult năcăjit în lucrările sale printr'o invazie de muște supărătoare. El se plânse din pricina asta, cerând un leac bun împotriva acestei plăgi. Plângerile sale găsiră ascultare la forurile înalte. O nouă îndeletnicire se creă la tipografie: aceea de ucigători de muște. Acești noi funcționari, la început în număr de doi, trebuie să se ocupe numai de urmărirea și stărpirea muștelor și primesc niște lefuri proporționale cu numărul muștelor ucise. Iată un post care va atrage de sigur mulți candidați.

— Dărui. Din incidentul morții neuitatei Maria David născ. Macaveiu au binevoit a contribui la »Fondul coroanelor eterne« administrat de reun. fem. rom. din Abrud, Abrud-sat și jur; cumnatul și sora defunctei dl Dr. Stefan C. Pop și soția Eugenia născ. Macaveiu 40 cor.

Dl Iosif Gomboș și soția Ana născ. Cothișel 16 cor.

Dl Dr. Liviu Micșa și soția Lucreția născ. David 20 cor.

Reuniunea le exprimă sinceră mulțumită și pe aceasta cale. Sabina D. Bordia, cassier a reun.

— **Gramofoane electorale.** În multe cazuri candidații nu pot corespunde tuturor cerințelor pe cari din cauza distanțelor campania electorală le ridică. Pentru a înlătura neapusul acesta în Anglia s'a proiectează mari gramofoane electorale cari vor cutriera toate circumscripțiile electorale și vor rosti discursurile în locul candidaților. Metoda aceasta are avantajul că domniile candidați vor scăpa de întreruperile ascultătorilor, adesea foarte neplăcute și de ouăle clocite pe cari adesea le primesc în semn de bun sosît din partea publicului.

— **Kerekes Pál**, împletitorie de ciorapi cu mășina, Arad, Kossuth u. 66.

— **Nu mai e păr cărunț.** «TINCTOL» (Marca 232) e idealul unui mijloc de a vopsi părul, care dă părului cărunț de pe cap și barbei peste câteva minute luciul părului tinăr și culoarea naturală avută, blondă, închis, brunetă sau neagră.

«TINCTOL» este un preparat absolut nestricăcios, constă dintr'un singur lichid și folosirea e nu se poate mai simplă. Cu un piepten des înmuiat în acest lichid se piaptăna părul și culoarea părului e dată, care rămâne permanent în câteva minute uscându-se pe păr.

La comanda se roagă indicarea culorii cerute. Prețul unei sticle cu descrierea folosirei în 4 limbi este 3 coroane.

Se capătă la fabricantul Friedrich Radda, farmacist în Pancsova, Ungaria-de-sud.

Magazină permanentă la Jos. von Török, farmacist în Budapesta, König utca.

— **Aduc la cunoștință**, mult on. public, că am deschis biroul „888”. Bucătărie foarte gustoasă, burgheză maghiară. *Vinuri curate proprii.* Bere de curie dela prima societate maghiară pe acții, pentru bere. *Un pahar 16 fileri, pahar mare 24 fileri.* Rugând părtinirea mult on. public, rămân cu stîmă **Répássy Pál.**

— **Ospătărie națională în Arad.** Recomandăm cetătorilor noștri ospătăria națională românească din Arad. În strada Boczkó, aproape de centrul orașului, ducând tramvaiul până acolo, dl Ignatie Pașca a zidit un frumos otel (cu 25 camere) și restaurant, care poate fi un loc de întâlnire al tuturor românilor călători. Este și o datoriță a ei sprijini, fiind român, dar și de altfel otelul, mai ieftin decât toate, oferă cel mai mare confort, fiind aranjat foarte modern.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub această numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem capătă atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare se nu întrebuințeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate capătă în Arad în drugheria lui Voitek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Dați pentru școală!

Departa este comuna Lunșoara din marginea com. Bihor, de Nădlac din com. Cianad, și totuși inima, iubirea de neam s'a manifestat prin fapte între acești frați de un sânge și lege. Anume, după ordinul sever din partea inspectorului reg. ung. locuitorii din comuna Lunșoara sunt siliți a edifica a doua școală și a sistemisa al doilea post învățătoresc, la caz contrar vor face ori școală de stat, ori comunală pe contul poporului și în detrimentul învățământului național dar cu toate deși locuitorii sunt lipsiți, fiind locurile deloase și pământul puțin productiv, dorul de cultivare i-a îndemnat a se decide să o facă ei din avutul lor.

Aceasta însă se va putea realiza numai atunci, dacă și frații noștri din locuri mai productive, ne vor ajuta cu dinarul lor.

Spre scopul acesta am colectat sub jurisdicție. Consist. Orădan, dar cu puțin rezultat, deci m'am decis a merge și în alte părți pe la frați de ai noștri, și astfel Duminecă în 21 Octomvrie a. c. am fost în Chitighaz, dar foarte cu puțin rezultat. Cu toate aceste n'am descurajat, ci în 26 Oct. v. am mers la Nădlac, o comună fruntașă cu oameni deștepți, și aici după o predică acomodată împrejurărilor deși au fost puțini oameni la sf. biserică, și au deschis punga și au contribuit spre scopul cultural în modul următor: »Nădlăcana«, 4 cor., Nicolau Chicin, preot 5 cor., văd. Iustina Tăucian, 1 cor., Comuna bisericăscă, gr.-or. 20 cor., Georgiu Petrovici, inv. 1 cor., Nicolae Pătean, 1 cor., Samson Lugoșan, 1 cor., Iuliana Ghiurcovici, 1 cor., Petru Pătean, 1 cor., Stefan Stroiă, 3 cor., Agafia Precupaș, 3 cor., Uroș Pătean, 5 cor., Uroș Totorean, inv. 1 cor. și Grațian Buda, 80 fil., în suma de 4780 fil.

Deși în timp scurt am petrecut acolo, totuși am încassat pentru școală. Oare numai atâta este aceasta, că au contribuit, vă asigur că nu, ci prin aceasta au împlinit o mare faptă creștină, au dovedit că ei nu sunt ca bogatul cel nemilos, ci toate le consideră dela Dumnezeu date, și din acele ei dau spre mărirea lui Dumnezeu. *Și orice faceți cu cuvântul sau cu lucrul toate în numele Domnului Isus, mulțumind lui Dumnezeu și părintelui prin el.* (Pavel Colos. cap. 3 v. 17).

Până ce vom veni cu o socolă generală despre toate dăruirile benevole nu putem aștepta așa mult, ce acum și pe aceasta cale le aducem sincera mulțumită, rugând pe Dumnezeu să le răsplătească din vistierile sale cele bogate și să mântuiască pe frații noștri de oameni rățaciți ce s'au ivit acolo, și să le restabilească pacea mântuindu-i de certe ce ruinează tot ce e bun.

Lunșoara, la 12 Noemvrie 1907.

Petru Cipou,
inv. teol. abs.

Pentru epitropia și comitetul parochial îmi tin de o deosebită și plăcută datorință a aduce și pe aceasta cale, vrednilor benefăcători creștini, viile noastre mulțumiri pentru dăruirile benevole administrate nouă pentru ajutorul clădirei unei școli românești. Providența divină să le conserve viața spre binele biserice și al neamului românesc, precum și pentru mângăierea sufletească.

Alexandru Tr. Popescu,
preot ort. rom.

Dela sate.

Deia Teiuș. Teiușul nostru luat după numărul locuitorilor ar fi se fie uu opid românesc, că toți ungurii cu țigani cu tot și cu jidovi laolaltă dacă vor fi cât jumătate români.

Turmă de tuns și de muls ar fi, dar de condus — vai și amar.

O mână de unguri au casina lor, iar români grănițel cu birt grănițăresc în fruntea piațului nu și-au putut forma o casină unde din când în când să se poată aduna, nu numai teușeni ci și inteligența română din jur, ca să se mai înțeleagă între sine despre mersul afacerilor noastre: se dovedim că existăm.

Egolșmul, pofta de a se face fiecare prieten cu Chesariul, nepăsarea și neînțelegerii sunt ale frunțaișilor din Teiuș, cari toate au ținut și țin și acum înglodat carul național al teiușenilor.

Și dacă va rându bunul Dumnezeu vre un conducător conștiu de chemarea sa și inimi mai nobile la conducători de acum, apoi nu peste mult teiușeni vor realiza cu conlocuitorii lor de altă seminiție din »Teiușel«.

N'am se intru în amănunte, arătând și alte greșeli, ori dând lecții cum ar fi bine făcut, căci toți știu ce e de lipsa și cum ar trebui să se facă, numai nu are cine lua inițiativa, n'au adeca cap.

Modul cum se folosesc astăzi case românești de arândătorul jidan, nici pe departe nu coresponde interesului poporului; ba când cu ocaziunea sfințirii caselor percunatul arendator n'a îngăduit ca după obiceiul creștinesc se facă măcar un semn de cruce în vre-una din multele odăi dela acele case, așa ca proprietarul mai bine s'a lipsit de emblema creștinătați, decât de cinstitul (?) percunat.

Dacă și oamenii mari mai fac câte o greșală, apoi nu avem să ne mirăm de cei mici, că le urmează exemplul.

K. S.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 20 Nov. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	26.26—26.28
Secară pe Apr.	24.44—24.46
Ovăs pe Apr.	17.44—17.46
Cucuruz pe Mai 1908	15.42—15.44

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Apr.	26.32—26.34
Secară pe Apr.	25.46—24.48
Ovăs pe Apr.	17.48—17.50
Cucuruz pe Maiu 1908	14.54—15.46

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu	
De Tisa — — — —	23 K. 80—25 K. 40 fil.
Din comitatul Albei — —	24 » 10—25 » 05 »
De Pesta — — — —	23 » 95—25 » 10 »
Bănățenesc — — — —	24 » ——24 » 80 »
De Bacica — — — —	24 » 15—24 » 95 »
Săcară — — — —	22 » 40—22 » 65 »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 » 90—16 » 10 »
» de cvalitatea II — —	15 » 70—15 » 90 »
Ovăs » » I — — — —	16 » ——16 » 30 »
» » » II — — — —	— » —— » — »
Cucuruz vechiu	— » —— » — »
» nou	14 » 70—14 » 90 »

Pentru mamele însărcinate

nu există prietin mai bun ca Emulsiunea SCOTT. Dacă sunt chinuite de slăbiciuni și oboseli fizice atunci Emulsiunea SCOTT are un efect tot atât de miraculos pe cât e de îndestulitor.

Dă puteri noi și vieță nouă.

Emulsiunea SCOTT par'că ar fi o beutură vrăjită. Dar și mai mare bucurie procură părinților când se naște copilul, căci se pot delecta în fața și formele lui sănătoase. Aceasta provine de acolo, că Emulsiunea SCOTT luată de mamă nutrește și copilul și-l întărește, cu un cuvânt asupra amândurora are efectul cel mai bun.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil.

Se capătă în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

Poșta Redacției.

Teodor Crișan, Pauliș. Afaceri de acestea nu se publică. Dacă nu se poartă bine birăul, nu-l mai alegeți.

Const. Handorean și N. Simion, Poiana-Sibiiului. Vă face multă cinste că scrieți versuri așa de însuflețite. Dacă le-am publică însă, ați ajunge în temniță pe vre-o 5 ani, că știți d-voastră cum sunt procurorii!

Avram Meilă în Iam. Povestea e bună, dar păcat că-i scrisă pe amândouă paginile, căci pentru a o da la tipar, trebuie s'o transcriem.

Iosif Chirescu, Berliște. Rugăm să ne trimiți poeziile culese din popor, nu compoziții proprii. Le publicăm cu plăcere.

Constantin Simeon, Răcășdia. Trimite poeziile culese din popor și publicăm bucuros.

Poșta Administrației.

Ilie Vârșendan, Simand. Am primit 4 cor. ca abonament pe 1907. Dacă e bună și va fi loc se va publica. Fii deci cu răbdare.

George Toderaș, Verespatak. Patru cor. ai de plătit pe anul întreg 1907.

Marian Suciu. Am primit 4 cor. ca abonament pe întreg 1907.

Iosif Bătin, F.-Varsand. Am primit 4 cor. ca abonament pe întreg 1907.

Ioan Ardelean, T.-Strázsza. Am primit 2 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1908.

Ananie Vucu, Zorlențul-mare. Am primit 3 cor. ca abonament până la à Ian. 1908.

Lăpădat Tatucu, Iabianija. Anunțul trimis numai cu plată se poate publica și costă fiecare aperiție 1 cor.

Simion Cărășel Tabără. F. Sălciua. Am primit 4 cor. până la 1 Iulie 1907. Mai ai de plătit 2 cor. de plătit pe 1907.

Milan Vladica, Mirkovac. Am primit 3 cor. ca abon. până la 1 Ianuarie 1908.

Avram Cotărla, casap. Oravița. Am primit 4 cor. ca abon. până la finea anului 1907.

Ioan Berte. Kávásd. Am primit 4 cor. ca abon. până la 1 Iulie 1907. Mai ai de plătit 2 coroane pe 1907.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichiu.

Anunț.

In comitatul Bihor e de vindut un domeniu de 10.000 jugăre cu toate edificiile economice și castelul ce se află acolo. 6000 jugăre sunt pădure, 4000 jugăre arătură. Se vinde și în parcele mai mici.

Doritorii să se adreseze la **Dr. George Rocsin, adv. Nagy-Szalonta.**

Mijlocul cel mai bun de înfrumusețare din lume!

CREMA de față REGINA

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumusețare la expoziția din 1900 Paris a fost premiată.

CREMA REGINA curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. UN BORGAN 1.40 cor.

PUDRA REGINA se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele cunoscute până acum cunoscute. Se vind în coloare albă, roză și cremă. O ȘCATULĂ 1.40 cor,

SAPUNUL CREMA REGINA e sapunul cel mai de toaletă pentru înfrumusețarea feței. O BUCATĂ 70 fileri.

De vândut în laboratorul chemical al lui

Temesváry József, apotecar ..

Szeged, Petőfi Sugár-ut

și la Török József, apotecar, Budapest, Király-u.

Haltenberger Béla,

văpsitorie de haine, curățitorie chimică și fabrică de spălat în aburi.

◆◆◆ KASSA. ◆◆◆

Se curăță sau se vâpsește cât se poate de frumos, haine de iarnă, blănării, haine de dame, bluse, toalete de bal.

Jachete de piele descolorate, se vâpseșc într'o culoare închisă trainică.

Gulerele și manșetele, se curăță și se fac albe ca zăpada, fără chlor.

În casuri de doliu, se vâpseșc imediat hainele în negru.

Firma pune mare preț pe expediarea cât se poate de repede și punctual pe postă și în provincie.

Odăjdii bisericesti, brodăriile se curăță frumos și multă îngrijire.

Contra boalelor de plumâni

a tusei, răgușelei, laringitei, se recomandă: **pilulele Frankl** (sulfoquaiac pil.) experimentate de medici. — și bolnavul cel mai gingaș le ia cu plăcere.

Prețul unei cutii mare 2 cor. 40 fl.

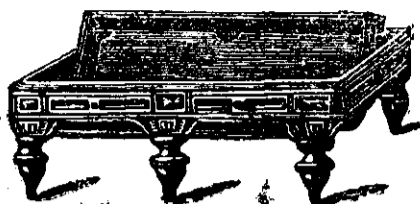
Se găsește în farmacia:

Frankl Anta! Szeged,
Felsőváros 20.

DÓSA FARKAS

fabricant de biliard în Cluj,

Kolozsvár, Mátyás király-tér nr. 3.

Depozit de biliardgata.

Pregătesc mese de biliard și le re-parez atât

în oraș cât și în provincie, imediat. Țin în depozit **bastoane de biliard** (daco) **chiulele de biliard de bansolin și फिल्डे,** (os de elefant), apoi: **cretă, piele de biliard, lipici** și ori-ce alte lucruri trebuincioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare pentru **cafenele, cofetării și locuințe.**

Velyko Vevity

fabricant de opinci, ghete, păpuci și fabricant de pei

RUMA (Slavonia).

Vind și cumpăr:

PEI de marhe ne lucrate (verde)
PEI de caii
PEI de viței
PEI de oaie
PEI de miei
PEI de vulpe
PEI de lievastin
PEI de dior
PEI de iepuri
PEI de porci

Miere strecurată.

Ciară și ciară ne topită.

Lână de tot feliu.

Coadă de cai și păr de marhe.

Fer bătrân și arame.

SCHWALB KALMAN ÉS TARSA

:: FABRICĂ DE CEASORNICE DE TURN ::

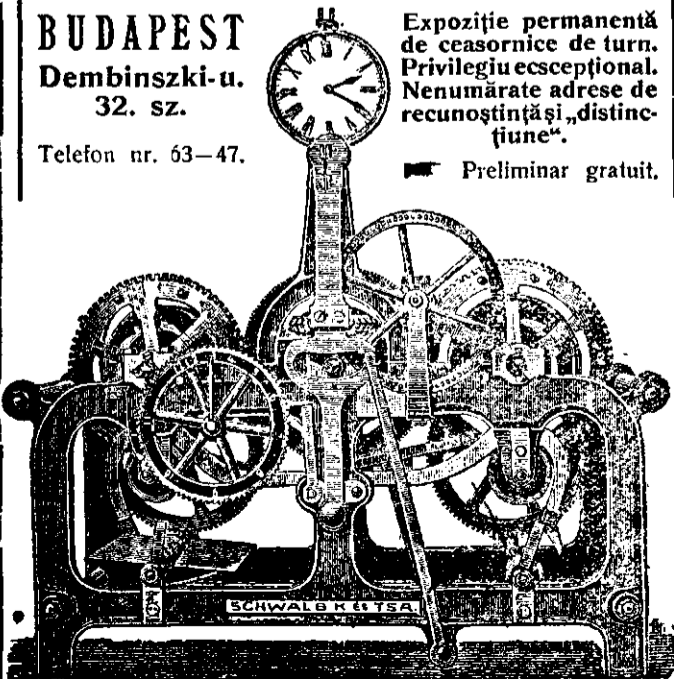
BUDAPEST

Dembinszki-u.
32. sz.

Telefon nr. 63—47.

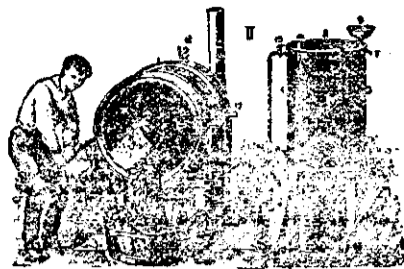
Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu ecseptional. Nenumărate adrese de recunoștință și „distingțiune“.

Prelliminar gratuit.

Haas Lajos,

măestru-lucrător de aramă,

Budapest, VII., Dohány-utca nr. 34.

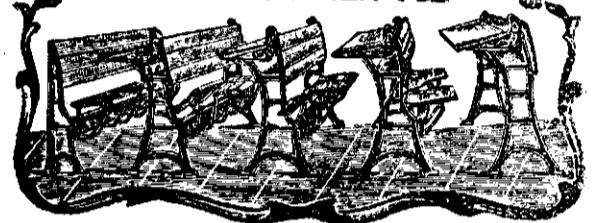

Tot felul de instrumente și lucruri necesare la fabrică. — Vase de aramă roșie pentru hoteluri, birturi. Vase de fert cafea, vase de spălat curățit.

Prețuri ieftine.

IX. IPAR-UTCZA 4 SZ

Bancă de școală

Mobile de școală

Mobilă modernă de biurouri și fabricare de instrumente gimnastice.

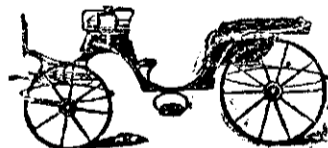
Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

Szeszák S. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate

Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndeștește — ori-ce pretenții; atelier de reparare. —

Fabrică de calese asortată cu toate mașinile moderne tehnice.

În Cluj și jur e unica fabrică, în care se pregătește fiecare parte a trăsuri: fabricăm roate, facem lucruri de fierar, pielar și de lustruit sub conducerea mea personală, cu prețurile cele mai moderate. — Ținta noastră principală e: lucrare bună și solidă, dar ieftină. — Serviciu prompt. — Răspundem imediat comandelor din provincie. — Recomandăm diversele părți de trăsuri, cari se vând: așa numitele „mântuitoare de noroia“ cu șezutul închis bine. Fondat în 1870. — Prețurent gratis.

Ioan Philipovits

fabricant

de ornamente, steaguri bisericesti

steaguri pentru reuniuni și baldahin

VERSECZ.

STIMATE DOAMNE!

Comandați numai odată de probă cosmeticul de înfrumșetare
Crema Havasi-Gyopár de dr. Biró
și Vă veți convinge că acest cosmetic minunat îndepărtează imediat
pistruiile, petele de ficat și tot felul de erupțiuni de pelea feței, și îi
dă o frăgezime tinerească. Un borcan mare 1 cor. Săpunul 70 fl.

Cel mai eficace preparat contra anemiei, lipsa de
apetit și nenosită este preparatul alui Dr. BIRÓ Tokaji China-Vasbor
Are un gust plăcut, întărește și curăță sângele. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fl.

„ARANYHARMAT“.

Prin întrebuințarea căruia se poate colora părul în blond-auriu. Acest mijloc e nestrăcutos atât pentru păr cât și în general pentru sănătate. Nu vopsește! Nu murdărește! Prețul unei sticle cu îndrumare 3 coroane.

Toate aceste se află în deposit principal la:

Farmacia W O L F F, Kolozsvár.

Correspondență particulară în limba română!

A. BITTERMANN

Hermanstadt Heltauergasse 9 Nagyszében.

Recomandă celor interesați instrumente pentru prepararea cârjilor și a membrilor artificiale după orice amputare

corsete ortopedice pentru cei cu corpul strâmb tot felul de bandage perfecte și aparate pentru îngrijirea bolnavilor.

Bandage pentru vătămătură, corsete pentru a ținea eszul drept, bandage pentru femei. Pentru potrivirea formei se garantează.

Bandagele de Monopol ale lui Dr. Ostertag.

Locul de câmpărire pentru tot Ardealul.

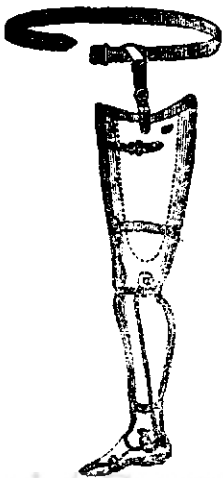
Cele mai bune bandage.

Prospect gratis.

Pentru cumpărătorii de en gros legături de vătămătură ieftine.

Depozit de Articole de igienă americane.

— Trimiterea discretă. —

Recomand tuturor fierbătorilor de rachiu și de spirt
căldările
mele cele mai nouă și de construcția cea mai nouă, brevete, făcute după sistem propriu.
Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachiu pregătesc în atelierul meu injecătoare practice, de sistem propriu, contra peronosperii. Țin totdeauna în magazinul meu cantitate năi mare de injecătoare, ca să pot satisface momentan comandați mai mari. A ară de aceea am în magazin tot felul de vase de casă de aramă, pregătite de mine, cu prețul cel mai culant. Trimet franco prețuri curente în lititate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar
UJVIDEK, strada Izăzăr nr. 11.

Pressa de vin patent conținută a lui NEUKOMM
„Archimed“ pentru mână și de mână cu mașina, profitul mustului e de 80—90%, Aparat de pasteurizat, Aparat patentat de cognac al lui Neukomm, Căldări de vinars Neukomm pentru comină (Trester), drojdii, prune și alte poame, Pompe de vin portative pentru un conduct (maț) de 1 1/2 zol Cor. 120—.

Nou! Tăietor de butuci de viță indispensabil Nou! la tăiatul viței, Aparat patentat al lui Neukomm pentru mobilitatea viței aratru pentru vie, Pompe de fântâni, Moară de struguri, Mașină de cules boabele de struguri, Sondă pentru fântâni artezice, Apă sănătoasă de beut și apă bună pentru folosire din izvoare adânci, prin sondă precum și cognac bun vechi

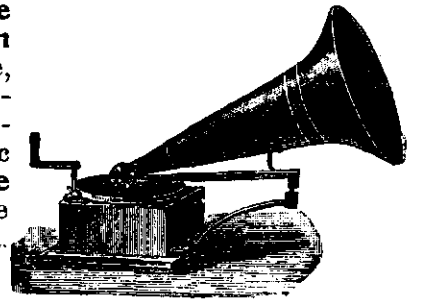
recomandă **Nal. Neukomm's Söhne** — fabrică de mașini și aramur — în VERSEZ (Ungaria de Sud).
— Struguri de mașă și oltoi de vie (Schnittröben) de 120 de specii nobile sunt în fiecare toamnă de vânzare. —

CERETI LISTA DE PREȚURI.

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus Gramofon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duple mare asortiment. Noutăți Gramophon suruitor! Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramophon și Automate se trimite gratuit și sentită de timbru. Primesc tot felul de plăci întrebuințate sau le schimb după plac. Cel mai ieftin isvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria.

Tóth József,

comerciant de gramophone Szeded, str. Könyök nr. 3.

Correspondență în orice limbă. Noui plăci românești!

Puțin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramophon.

Simonffi István

FABRICĂ DE MAȘINI ȘI TURNĂTORIE DE FIER ȘI METAL
KOLOZSVÁR (Cluj), str. Petőfi nr. 60.

Pregătește tot felul de instrumente de comunicație, construcții de moară, turnătorii de fier și metal.

Intreprindere de tot felul de reparări de mașini de agricultură, — mașini noi de trierat și cu construcția ușoară, mână de doi oameni.

Mai pregătește ciururi cu construcție nouă și ușoară care poate fi mână și de un băiat de zece ani.

Intre asemenea mașini, cari sunt în circulație aceasta este cea mai bună.

Prospecte se trimite gratuit la dorință.

Telefon 545.

Adresa telegrafică: Reppmann, Arad

Atelier de arhitectură alui

Reppmann Gyula

architect.

Cancelaria de arhitectură și întreprinderi de zidire:

Cancelaria filială:
ARAD, Weitzer János-u. 13
(peste drum de poșta principală).

Cancelaria principală:
BUDAPEST
Baross-utca 46.

Primește tot felul

de lucrări de biurou în cadrul arhitecturii.

Planuri în stilul cel mai modern, precum și planul cheltuelilor, se angajază la prețuri ș. a.

Servește tot felul de lămuriri pe terenul arhitecturii.

Import de cea mai fină cafea.

Căfele prăjite

prăjite zilnic și proaspăt în prăjitorul meu propriu cu vapor, din soiurile cele mai alese:

Cafea Cuba mărgea, ce mai fină, 1/2 Kgr.	fl. 1.20
Amestec de Granada Nouă, 1/2 Kgr.	" 1.—
" regal (Király Keverék) 1/2 Kgr.	" —80
" Domingo 1/2 Kgr.	" —70

Căfele brute.

Cafea Mărgea și Cuba, foarte fină, 1/2 Kgr.	fl. 1.—
" Java de aur 1/2 Kgr.	" —90
" Mocca, 1/2 Kgr.	" —90
" Liberia, 1/2 Kgr.	" —80
" Mărgea și Cuba, 1/2 Kgr.	" —80
" Quatemala, 1/2 Kgr.	" —90
" Santos, Mărgea și Cuba 1/2 Kgr.	" —60

Tea.

Fărmituri, 1/2 Kgr.	" 1.50
Kongo, 1/2 Kgr.	" 1.50
Amest. reg. (Király kev.), 1/2 Kgr.	" 3.—
Mandarin (veritabilă), 1/2 Kgr.	" 4.—

Vânzare în mare și mic.

— In provincia franco. —

Cu deosebită stimă:

Wizner Benő,

negustorie de import de cafea și alte
din Fiume

Szeged, Kárász-utca 16.

— Zilnic cafea proaspătă prăjită. —

Cel ce dorește a avea

RACHIE

ieftină,

FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela comerciantul

Radovan Popovits, în Ujvidék,

CARTEA

din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor.

Prețul acestei cărți e 6 cor.

Tot așa vând materialul necesar cu prai cu tot.

Prețul pentru 100 litre 8 cor.

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măiestru al muzicii au apărut la

H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit!

În aceeași librărie este un sortiment bogat în cărți literare românești, de utensilii pentru scris și desen, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

Iun. Hepp Gyula

LIPPA.

Recomandă asortimentul lui de **diferite pieluri**, anume opinci recunoscute de locuitorii români din ținuturi veche.

FIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860.

In atențiunea

proprietarilor de pământ, notarilor, învățătorilor și a publicului călător!

În cafeneaua mea

"MOTOR"

Arad, str. Boros Béni (casa Vanicsek)

(În apropierea gărei de motor), ori cine se poate distra plăcut — În toată ziua muzică.

Buffé rece și beuturi excelente.

Prețuri solide și serviciu punctual.

— Deschis până dimineața. —

Rugând sprijinul tuturor, sunt

cu stimă:

Lukács Fülöp Lajos,
cafegiu.

Pentru cei ce pățesc de surpătură

Cea mai nouă invențiune de baudiu ces. și reg. brevitat pneumatic cu pelottă de cauciuc, cel mai perfect în felul său alui KELETI!

Oprește surpătura cea mai mare și vechie fără de a cauza dureri.

Prețul: pentru o latură 12 coroane, pentru amândouă laturile 24 coroane.

Mulțime de epistoale recunoștoare din patrie și străinătate, dela cei mai vestiți mediei și profesori.

În institutul meu artistic pentru îndreptarea corpului, ce susț. de 25 ani, pe lângă controlul unui medic de praxă al orașului Budapesta, să pregate: e lângă prețurile cele mai estine, cele mai perfecte instrumente tehnice, ca

picioare și mâni artificiale pentru cei amputați.

Corzette și îndreptătoare pentru cei în creștere strâmbă.

Mașini de proptit și umblat pentru cei ce sufer de dureri de oasă, inchețuri, tuberculoză, boală englezească, reumă și gârbovire.

Lepători pentru pânțec și ciorapi de cauciuc pentru cărcei și convulziuni.

Damole sunt servite de femel.

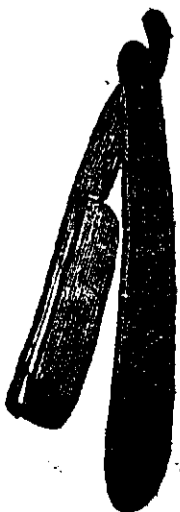
Seracii, coafom înțelegerii, vor plăti în rate.

Cereți gratis și franco catalog provăzută ca peste 3000 figuri.

KELETI J. fabricant de instrumente artistice igienice
BUDAPEST, IV., Koronaherczeg-u. 17-18

(În palatul claustrului ordului monahal „Szervita“).
Fabrica: Bpest, IV. Koronaherczeg-u 14. — Întemeiată 1878.

— Corespondența în limba română. —

In atențiunea medicilor și a barbierilor.

În primul atelier din Ardeal de ascuțit cu putere electrică, se ascuț și se melirează cu prețuri moderate tot felul de instrumente medicale și de barbier. Instrumentele trimise pe postă se ascuț în 24 de ore.

Solicităm încrederea binevoitoare rămân cu stimă:

Exner Sándor

NAGY-SZEBEN.
promenada Bretter.

Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de gheață (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce sufer de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélcséh îmi scrie următoarele:

Spiritul de gheață

l'am primit cu mulțămă; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durere da cap l'am folosit cu deplin succes. Îl recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut

Minunatul **Spirit de gheață** a întrecut D-Tale

toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő

Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de gheață (jégzesz)

cu întoarcerea postei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

Atkár

Bander Gábor, mäsar.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțămă, prin cari e laudat **spiritul de gheață.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

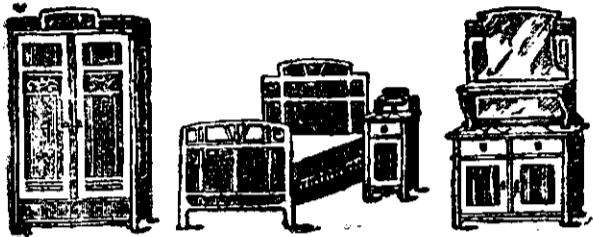
Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

— Să ne ferim de imitațiuni. —

Prăvălie nouă! **Fischer Mór** Prăvălie nouă!
ARAD
 Piața Andrassy 20.
 (Palatul Fischer Eliz.)
 Magazin bogat asortat de cele mai bune
articole de porțelan
sticlă.
LĂMPI
RAME,
argintărie-china și alpacca
obiecte de lux și tacâmuri.
Jucării de copii. Păpuși.
TRUSOURI DE MIRESE.
Cel mai bun izvor pentru obiecte de ocazie
și cadouri.
 Rame din cele mai frumoase, se pregătesc repede și punctual.
 Serviciu prompt și cu atenție!

Fabrică de mobile.

Cel mai ieftin izvor de a procura mobile
 e în **TIMIȘIORA.**

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru mirese, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru bioururi de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după desemne date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătit în rate lunare.

In așteptarea comandelor, rămân

cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT

fabricant de mobile în

Temesvár
 Gyárváros, 3 király-u. 6.

Oravicza
 Fő-utca.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu

ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără pentru prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

NOROCUL LUI BOGDÁNY E FĂRĂ PĂRECHE.

Au câștigat la noi cu loteria de clasă maghiară de stat privilegiată:

602.000

cor. cu nr. 240

602.000

cor. cu nr. 12698

602.000

cor. cu nr. 85306

602.000

cor. cu nr. 92044

602.000

cor. cu nr. 98924

400.000

cor. cu nr. 11119

400.000

cor. cu nr. 76052

200.000

cor. cu nr. 25534

200.000

cor. cu nr. 27557

200.000

cor. cu nr. 46006

200.000

cor. cu nr. 92049

100.000

cor. cu nr. 15630

100.000

cor. cu nr. 20338

100.000

cor. cu nr. 7069

100.000

cor. cu nr. 79559

100.000

cor. cu nr. 86860

100.000

cor. cu nr. 94780

90.000 coroane cu nrul 2107

80.000 „ „ „ 27665

80.000 „ „ „ 60277

50.000 „ „ „ 36234

50.000 „ „ „ 93004

40.000 „ „ „ 266

40.000 „ „ „ 395

40.000 „ „ „ 27539

40.000 „ „ „ 117255

Și afară de asta au câștigat 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și 10.000 cor.

BOGDÁNY S.

Biourul de losuri din capitală
 Budapest, VI., Károly-körut 20.
 Tragerea e în 21 și 23 Noemvrie

1/8 los.	1/4 los.	1/2 los.	1/1 los.
1-50 cor.	3- cor.	6- cor.	12- c.

In provincie se trimit losuri cu rambursă sau după trimiterea banilor.

Fondat la anul 1892. KAULICH ETEL

BUDAPEST
 numai IV.,
 Szervita-tér
 5, félem.

demultori decorat, cel mai vechi și mai plăcut

atelier
 de
corsete

in care se confecționează corsete reform nevătmător sănătății, în față drept, stomacul îl lasă liber, toașa și susținerea de piept, stringătoarea de foale și de șolduri, susținătoare de spate, precum și corsete ortopedice după moda irecentă și solide pe lângă prețuri

moderate. — Cataloguri ilustrate și îndrumare pentru luarea măsurii așa în loc ca și în provincie se trimit gratuit cu porto franco.

Jfj. Szöke Ferencz

intreprindere de țiglarie și placă.

Szeged, Petöfi Sándor-sugár-ut 83.

Aduc cu onoare la cunoștința on. public și a proprietarilor de casă, că în Petöfi Sándor-sugár-ut nr 38, am deschis

CANCELARIE:

de intreprindere de țiglarie.

Toate lucrările de branșa aceasta: acoperirea caselor noi, reparații cu alt material, reparațiile acoperișelor stricate, le executăm punctual.

Cea mai mare intreprindere de felul acesta pe Alföld.

Planuri, oferte și modele, la dorință se trimit gratuit.

Cu stimă!

Jfj. Szöke Ferencz, interprenor.

Telefon 615.

Telefon 615.

VIND

Oltoieri verzi de viță cu rădăcină

losă portalis, Chaszla alb și roșu, Oporto, Rizling, Szlan-kamenka, mîia cu 160 cor.

Loză netedă Riparia-

portalis, mîia cu 9 cor.

Tei înalți de 3—4 metri
 100 bucați cu 60 cor.

Resch Mihály, Ujvidék.

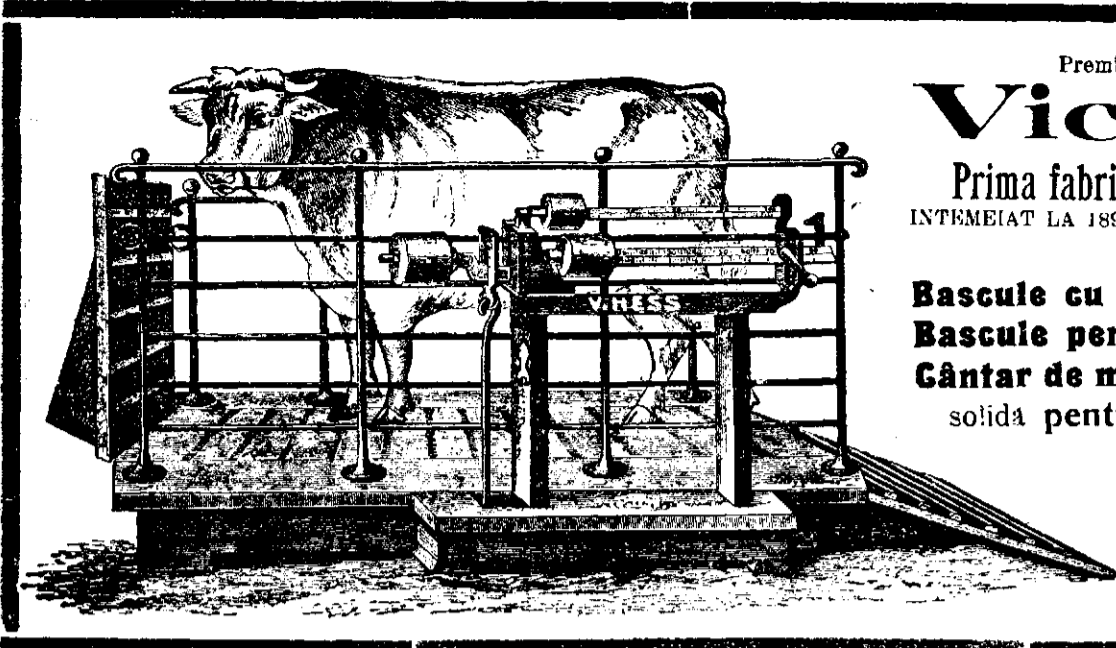

Dela mine **se pot procura**
mașini de cusut, economice și biciclete
 cu prețurile cele mai reduse și
pe lângă solvire în rate.

Atelier reparator mechanic. Reparări se efectuează grabnic și punctual și în provincie.

Falk Imre,
 Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 30.
 Széchenyi-tér 39.

Premiat la toate expozițiile la cari a luat parte ca exponent.

Victor Hess Sibiu

Prima fabrică transilvăneană de bascule cu poduri (cumpene)
INTEMEIAT LA 1896. INTEMEIAT LA 1896.

Ofer articole de classa primă:

Bascul cu pod de cântărit vite și cară încărcate poveri.
Bascul pentru vite cu grilaj de fer și întreg tot din fer.
Cântar de magazin și **balanțe decimale** construcția cea mai solidă pentru trebuințe economice pentru orașe, comune în toate mărimile și esecutările

Garanție se dă pentru fiecare cântar.
 R paraturi și schimbări, amăsurat specialității, se execută grabnic

Referințe dela firme și autoritate primul rânz, stau la dispoziții,
 Liste de prețuri gratuit.

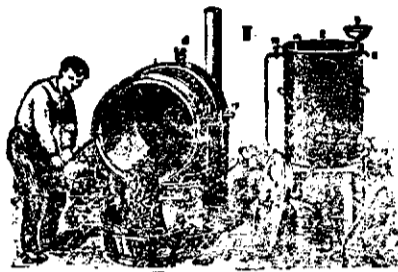
NAGY BÉLA és TÁRSA

fabrică de posomant și nasturi
 UJVIDÉK, Duna utca 9 szám.

pregătesc tot felul de posomante pentru

mobile și biserică

mai departe garnituri de rochii, precum și șireturi foarte fine din material din țară și străinătate, cu prețuri moderate.

Aduc la cunoștința on. cultivatori de vin, de fructe și a fabricanților de rachiu, că în prăvălia mea se află cele mai noi căldări de fert rachiu, cu prețurile cele mai moderate. Atrag atenția on. public asupra aparatului de răcit în formă de sul sistemul cel mai nou cu țeava dreaptă și încovoiată.

Montarea fabricelor mai mari de rachiu pentru ferberea și rafinarea lui, o execut din materialul cel mai fin și punctual.

Cu stimă:

ENGELTHALLER BÉLA,

fabricant de arămuri.

SZEGED, Lechner tér 10. (Casa propr.)

Prima fabrică de mobile de fier în Ardeal!

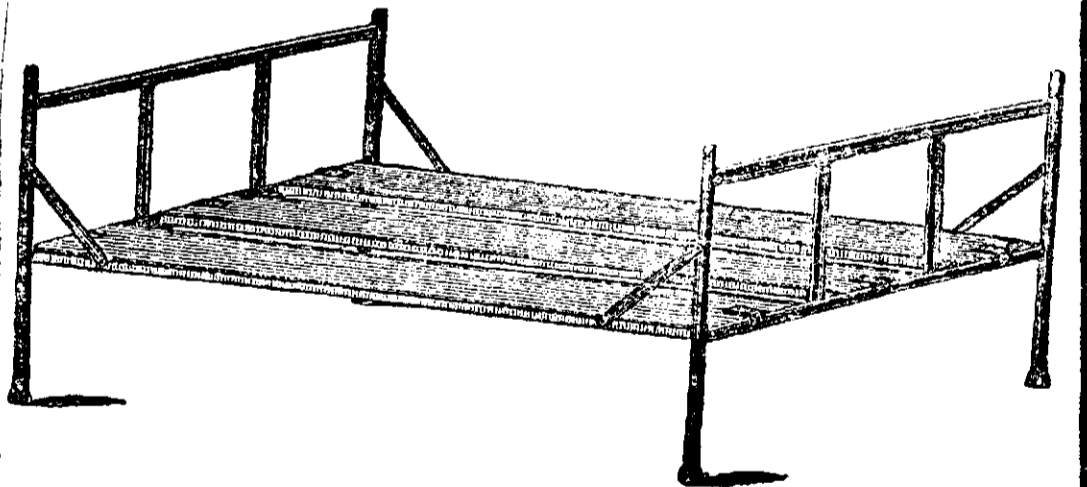
Mihájlovits György Lajos

Kolozsvár, Unio-utca 21.

Săvârșește tot felul de lucruri ce intră în specia acestor, precum: lavalouri, paturi, dulapuri de noapte, paturi de copii, somiere de sîrmă de oțel, paturi tapetate de închis, cuiere de haine, mobilă în parte de fier, coșuri de lemne, ținătoare de cărbuni, cu poleia în diferite colori și executare de lux. Mai departe montare de casarme, locuințe de pompieri, spitale, internate, școli, institute, cafenele și restaurante. Mese, bănci și scaune de grădină.

Recomandând industria mea specială și bine aranjată, rog totodată pe onor. public pentru binevoitoarele comande.

SPECIALITAȚI: somiere de sîrmă de oțel, care se fac după măsura țețin și curând.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA IN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

G. P. PANTELIĆ in SEMLIN (ZIMONY)

FIRMA FONDATA IN 1854.

FIRMA FONDATA IN 1854.

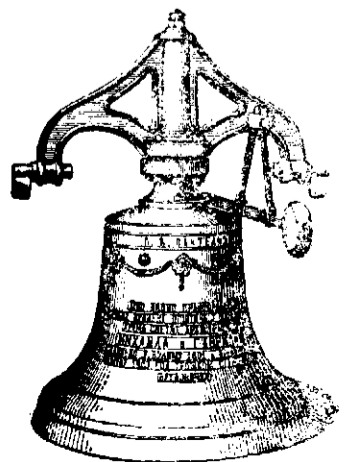
Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sîrmă.

Toarnă clopote noi, face smalturi mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonice, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercat expoziția universală din Paris din 1900, cu scop de studiu.

Inștiințare.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din loc și jur, că în locuința mea din strada Bercsényi, nr. 8 Arad eșeptuesc tot felul de

planuri de zidărie

pe lângă prețurile cele mai reduse.

Insemnez că în urma praxeii mele continue de 32 ani, mă nizuiesc ca în totdeauna să câștig îndestulirea onoratului public doritor de a zidi. Nu sunt membrul nici unei societăți și tot felul de zidărie o eșeptuesc cât mai curând.

Cerând sprijinirea, sunt cu profundă stimă:

Horváth József, măestru zidar.

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

de China și Caravan în pachete originale măsurate.

Rum Jamaika

diferite soiuri veritabile
în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

ARAD.

CUMPĂRĂTURI DE OCASIE!

Aduc la cunoștința on. public, că am cumpărat prăvălia de porcelanuri și sticlărie a Fraților Gebhart și din cauza greutăților mutatalui, toate articolele ce se află înmagazin, precum sticlării, porcelanuri, lămpi, lustre de gaz și electrice, tot felul de articole de podoaă, tăcămuri de masă de alpaun și alpacca de argint, vase de tert din nickel ș. a.

le vând cu preț redus

despre ce rog pe on. public să se convingă

Cu deosebită stăimă:

Următorul Fraților Gebhart

KAUCH RAIMUND.

Prețuri ieftine!

Mobilierul prăvăliei e de vândut.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă de Norvegia

fară culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice
este escelentă

Spirtul Reuma

Incercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

Muzica de casă a viitorului e

HARMONIUM

care și până aci a cucerit saloanele celor mai distinse cercuri sociale. Unde este pian la casă, acolo numai atunci va fi completa harmia, dacă în fața lui va fi și un harmonium.

Intre harmonii cel mai escelent e

Harmonium Aeol,

pe care îl reprezintă singura și cea mai veritabilă, solidă și avantajoasă firmă a lui

Reményi Mihály

fabricantul muzicalielor pentru Academia reg. ung. de muzică.

Nu cumpărați deci harmonii

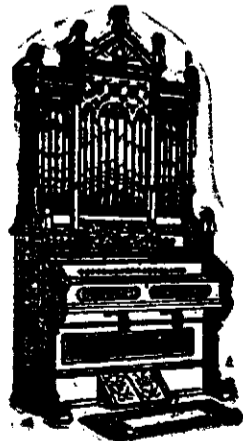
până n'ați văzut catalogul nou ilustrat a firmei REMÉNYI, care se trimite gratis și franco din BUDAPESTA, VI., str. Király nr. 58 Tr.

Harmonium Aeol e cel mai acomodat pentru școale, coruri, capele, biserici, fiind că tonul e asemenea întru toate tonului Organelor și le poate perfect suplini. **Piane și pianine** noi și folosite se capătă dela 180 florini în tot felul de preț.

Renovări prin meșteri specialiști cu prețuri moderate.

Epistoalele de recunoștință se pot vedea.

Telefon 87—84.

FRATER és DÖMÖTÖR

cancelaria de arhitectură diplomată

A R A D, STRADA SALACZ GYULA NUMĂRUL 1.

Primește:

măsurarea, regularea, comasarea, parcelarea, orașelor, comunelor, și a domeniilor precum și tracirozarea, plănuierea și construcția terenurilor de pădure și industriale.

Specialiști:

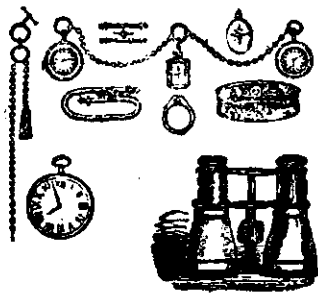
în plănuierea și înființarea regulărei de ape și a apeductelor.

Sárga János

:: argintar și pregător de obiecte artistice ::
Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Telefon nr. 354.

Telefon nr. 354.

Abundant provăzut cu obiecte de aur, argint și petrii scumpe. Pregătește tot felul de lucrări artistice: în aur, argint și altfel de lucrări de artă maginetră. — Schimbări de aur și argint, conform cursului zilnic. — Cu preț curent servim gratuit și franco.

Grósz Nagy Ferencz, farmacist

DERRECZEN, str. Șaș nr. 8.

farmacia „Arany egyszarvu“.

Recomandă medicamente speciale preparate.

Numai există reumă!

Cine voințe să scape de ori ce soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul

Király Balzsam

al cărui efect vindecător recunoscut și de medici.

1 sticlă mare 2 cor. 65 fil. cu îndrumare. 3 sticle mari 6 cor. 65 fil. cu îndrumare, porto franco cu rambursă.

Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai eficace medicament.

Numai există reumă!

MUSTAȚA E FRUMOASĂ!

dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSÁG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătite din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin postă se trimit numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Parfumuri de tot felul

cu 1, 2, și 3 cor. sticla.

MEDICAMENT PENTRU VOPSIREA PĂRULUI

în culori blond, brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndeajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înapreste părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., e de ajuns pe un an întreg,

Mare depozit de medicamente speciale din țară

și streinătate, articole de lux, bandage etc. etc. etc.

CEL MAI SIGUR MIJLOC DE ÎNFRUMȘETARE e

Crema de față Fáy-féle Arcz-Crém

efectul e miraculos! Infrumșetiază, întinerește! Cel mai escelent mijloc contra piștruiilor a petelor ficat și a tuturor necurătențiilor de față. Un borcan 1 coroană săpunul 1 coroană bucata. — — —

Depozit princ. de exped. Grósz Nagy Ferencz, farm. Debreczen.

AVIZ! Subsemnatul, cumpărând prima fabrică transilvană de casse de fier și oțel

priv. ces. și reg. a dlui G. Ószy, îmi iau voe a aduce la cunoștința prea on. public, că în fabrica mea se eșecută tot felul de CASSE și după toate mărimile din cel mai bun material posibil. Cassele de fier și oțel panțerate se eșecută după cele mai nouă sisteme engleze și americane sigure contra focului și spargerei pentru care dau deplină garanție.

Atrag atenția onor. public interesat a nu confunda fabricatele mele cu alte fabricate, făcute din material slab și prin urmare fără valoare.

Rugând pe prea on. public pentru binevoitorul sprijin, semnez

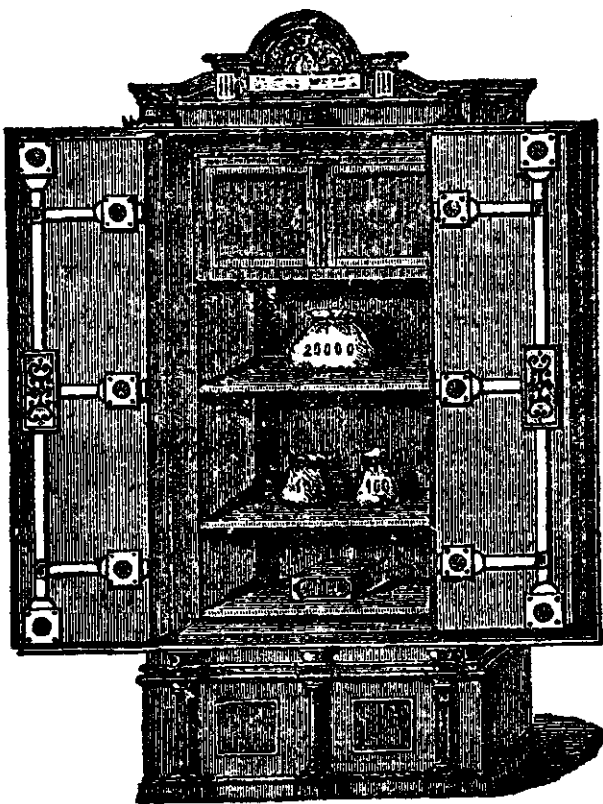
on distinsă stimă:

E. Purece

fabricant de casse

SIBIU (Nagyszeben), Rosenangergasse nr. 9.

■ Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco. ■

O păpușă pentru probă

numai 5 cor. 50 fileri.

Pregătit cu pânză 9 coroane.

Se află la pregătorul de păpuși de probă

VAJDA SAMU

BUDAPEST, Károly-körut 11. sz.

Mare institut de reparat de păpuși de jucărie.

Preț-curent gratis! Reparare de păpuși!

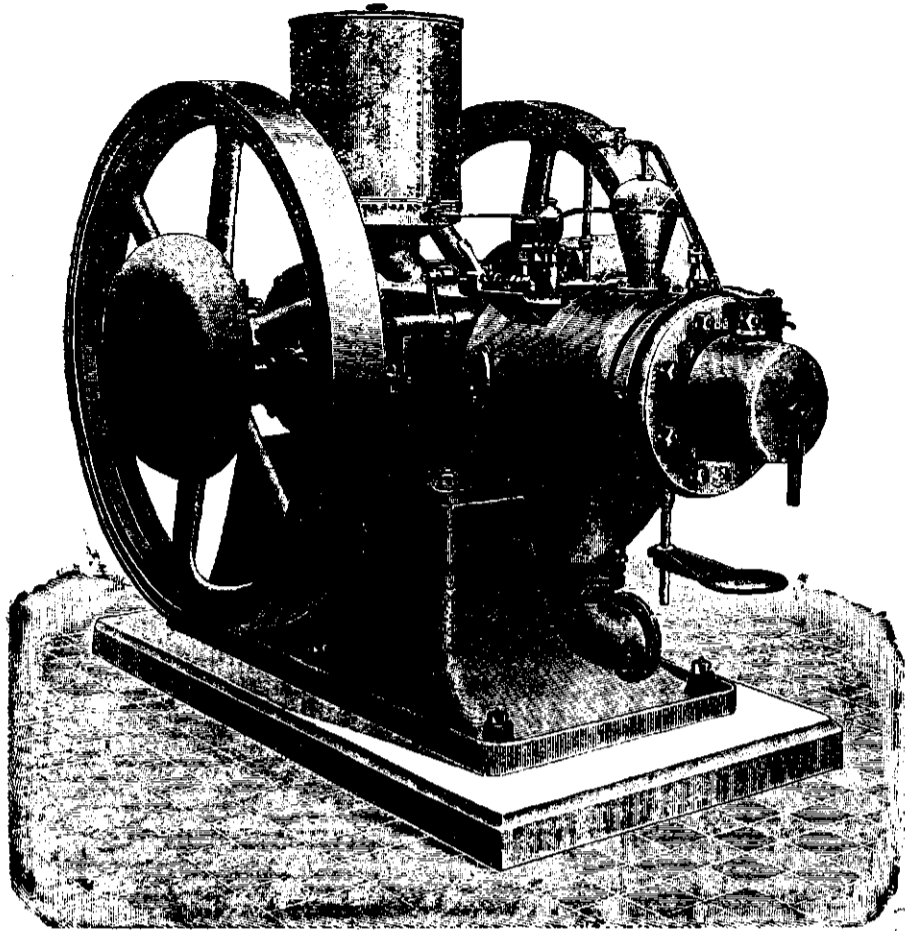
— Vanzare en gros și en detail. —

BRÜDER SCHIEL

Fabrică de mașine, turnătorie de fer și clădire de mori

BRAȘOV

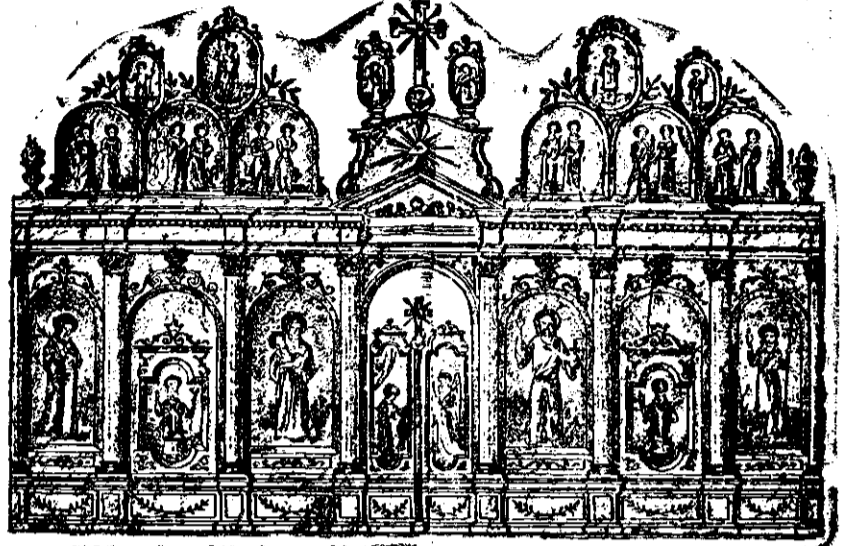

Turbine, motoare și locomobile, mori artistice-simple, transmisiuni, mașini agronomice. Patentate proprii.
Cea mai mare fabrică de mașini în Transilvania.
La expoziția din București 1906 „Grand Prix”, cea mai mare distincție, medalia de aur.

SZABÓ SÁNDOR

SCULPOR, AURITOR ȘI MĂESTRU DE ALTARE
SZATMÁR, BÁTHORY-U. 18.

Me angajez se fac
altare noi, amvoane, morminte sfinte,

Statui sfinte din piatră, lemn sau imitație.

Renovarea lucrurilor vechi o primesc cu prețuri reduse.

Tablourile noi de altare le fac cu ajutorul pictorilor celebri. În atelierul meu am un depozit de decoruri gata de biserică și odăi.

Mai departe atrag atențiunea onor. preoți să viziteze atelierul meu unde am gata icoane în reliefuri, cari reprezintă stațiunile lui Hristos pe Golgota.

Desenuri și proiecte trimit gratuit. — Pentru a ușura negocierile mă duc pe cheltuielile mele ori și unde. — Aurirea se face cu aur Catalin.

„VICTORIA“ INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII Fondată la anul 1887.

Centrala în Arad, calea Archiducelui Iosif No. 2 (vis-à-vis de primărie) casa proprie.
Filiala în Chișineu (Kisjenő) casa proprie.

Capital societar	1.200,000— Cor.		Depuneri spre fructificare	6.000,000— Cor.
Fond de rezervă	900,000— Cor.		Circulațiunea anuală	150.000,000— Cor.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele.

Pentru sumele depuse fără termen de abdicere și rămân la bancă pe timp mai scurt de 3 luni de zile, plătește deponenților 4% interese, — iar pentru depunerile elocate pe timp mai lung de 3 luni de zile, după mărimea sumei depuse: plătește deponenților 4½% și 5% interese fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la zece mii de coroane, după starea casei, să plătesc și fără de abdicere.

Escontează cambii și acordează credite cambiale cu acoperire ipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acordează împrumuturi ipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

URAI JÁNOS

fotograful de curte al A. R. Archiducelui Iosif
 atelier modern

ARAD, Weitzer János-u. 3 szám.

Face tot felul de fotografii moderne.

„Platinatipie“ portrete mat, începând dela macart până la mărime naturală.

Tablouri celebre în „Oelographia“, după orice fotografii mici, se
 pot comanda în orice mărime.

Fotografii de copii după sistemul cel mai modern, cu jucării noi și foarte interesante.

Pentru grupe, e recunoscut ca cel dintâi atelier în mărime.

Pentru sezonul de iarnă atelierul meu e bine încălzit!

Cu lămuriri și cu prețuri mo-
 derate serveste cu plăcere

Urai Janos,

Fotograf de curte al Alteței Sale Archiducele Iosif
 atelier modern.

ARAD, Weitzer János-u. 3 szám.